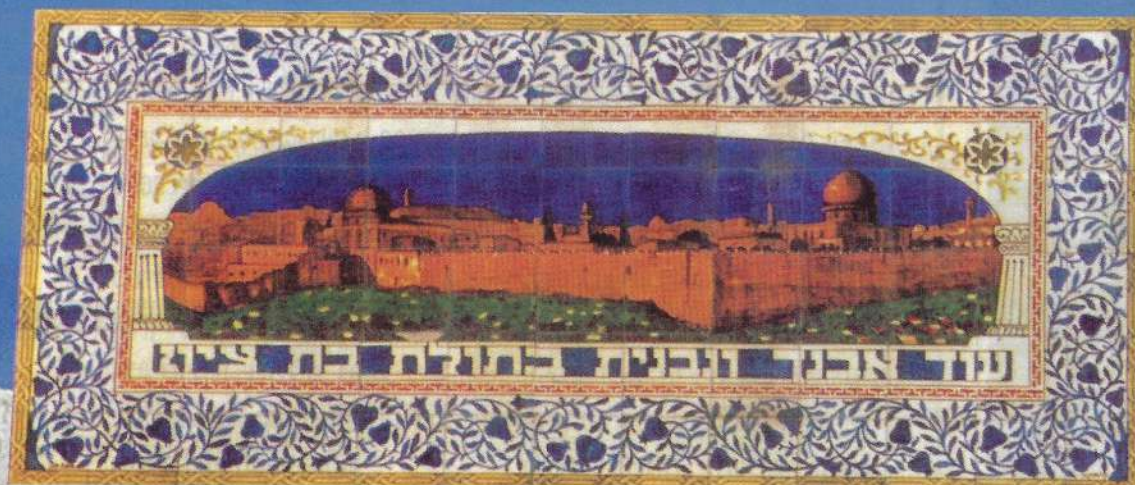

מגזין הבולאים בישראל

גליון מס' 40 ♦ כסלו - תשס"א ♦ דצמבר 2000 ♦ המחיר 15 ₪

קרמיקה בצלאל בנושא ירושלים (המקור שימש לעיצוב גיליונית הזיכרון לתערוכת "ירושלים 2001")

✓ מקום בחדשות: בית ג'אלא - תולדות הדואר.

✓ בולים עם שגיאה בייצור

✓ נריטי מוסיקה נדירים מתוך האוסף של לביא בלאו.

• יודאיקה • הנפקות • חדשות מהארץ ומעולם

גליון מס' 40
דצמבר 2000
מחיר: 15 ש"ח
מנרי שנת: 80 ש"ח
(ניתן לשלם טלפוניית בכרטיס אשראי)

בהוצאת התאחדות בולאי ישראל
מען המערכת: ת"ד 4523, ת"א 61045
טלפון: 03-6295547
E-mail: ipf@netvision.net.il
http://www.israelphilately.org.il

מנכ"ל: טיבי יניב
עורך ראשי: שבתאי רביב
עורך משנה: זוהר נוי
עיצוב וגרפיקה: בני כלילי

הפקה: מדיום הפקות בע"מ
רחוב בן אביגדור 8, ת"א 67218
טלפון: 03-5686111
פקס: 03-5622601

תוכן

- 3..... חדשות דואר ישראל
- 6..... מקום בחדשות: בית ג'אלא
- 8..... כך הונפק בול יצחק רבין ז"ל
- 10..... יודאיקה
- 12..... דף ומזכרת
- 12..... חדש בספריה
- 13..... עולם קטן
- 17..... בולים עם שגיאה בייצור
- 20..... בול אישי
- 21..... בולי יפן
- 23..... האוסף השלישי של לביא בלאו
- 26..... הנפקות חז"ל
- 31..... היצע וביקוש
- 31..... מכתבים למערכת
- 32..... תערוכת ירושלים 2001

הזמנה לכנס יום הבולאות ה-14

26 בדצמבר 2000

כנס יום הבולאות ייערך גם השנה השירות הבולאי. במקום תפעל נקודת במזיאון ארץ ישראל ברמת אביב, והוא מכירה של השירות הבולאי שתמכור גם יתחיל בשעה 09:00, ביום ג', 26 בדצמבר תוויות מס"ד עם אזכור הכנס וחומת האירוע של הכנס. 2000 ויימשך כל היום. בתכנית: הרצאות, דיון ומרכיבים שהפכו כבר למסורת. הדיון יעסוק השנה, לקראת התערוכה הבין לאומית ירושלים 2001, ביתרונות ובחסרונות של המדור התחרותי החדש תצוגות בנות מסגרת אחת. למשתתפים תינתן הזדמנות להפנות שאלות להנהלת רשות הדואר ומנהל חובה הרשמה ותשלום מראש - באמצעות משרדי התאחדות בולאי ישראל, טל': 03-6295547

תוכנית הכנס

- 09:00-10:00 - הרשמה וחלוקת דף המזכרת למשתתפים/קפה ועוגה בבנין המסעדה.
- 10:15-10:00 - טקס פתיחת יום הבולאות, ברכות: יו"ר מועצת המנהלים, רשות הדואר - מר משה בן יעקב מנכ"ל רשות הדואר - מר דן נדיב נשיא התאחדות הבולאים - עו"ד אלי ובר.
- 10:30-10:15 - טקס השקת בול יום הבולאות (דינזאורים).
- 10:40-10:30 - הענקת תואר בולאי השנה.
- 11:10-10:40 - מר ינון ביילין: תוכנית ההנפקות לשנת 2001.
- 12:00-11:10 - ד"ר אדי לייבו: גביית דמי דואר בארץ ישראל בתקופה העותמנית.
- 13:00-12:00 - דיון: תצוגות תחרותיות בנות מסגרת אחת - לקראת מדור תחרותי חדש בתערוכת ירושלים 2001.
- 14:30-14:30 - ארוחת צהריים חגיגית
- 14:45-14:30 - הכרזת תוצאות משאל הבול היפה והחותמת המוצלחת של שנת 2000, הגרלת פרסים למשתתפי המשאל.
- 15:30-14:45 - מר צבי אלוני: דואר שניצל מתאונות (אוניות, מטוסים, רכבות, כדורים פורחים וכו').
- 16:00-15:30 - עו"ד אריק שוורץ: על כלבים ובולים
- 16:30-16:00 - מר דובי שטיר: דואר תיירות ובתי מלון בתקופת הטורקים.

תכנית הנפקות השרות הבולאי לשנת 2001 מדברים בפרחים

תכנית הנפקות הבולים לשנת 2001 כוללת 60 בולים (כולל גיליון חריג בן 22 בולים שונים), 3 גליונות מזכרת, קונטרס, גיליון בול אישי שכולל 4 בולים שונים, סה"כ 16 בולים בגיליון, 5 גלויות מירב, תווית מס"ד מיוחדת, 4 מעטפות מהודרות, לראשונה מעטפת חלון עם בול מודפס, 2 מעטפות דואר אוויר, דף מזכרת של בול בהנפקה משותפת. בספטמבר יונפק בול חדש מן המניין, בערך של 10 ש"ח ומיועד לדואר חבילות. בכונת השירות הבולאי להנפיק בולים בערכים גבוהים המיועדים בעיקר לביול משלוחי חבילות. תמונות של חלק מהפריטים בעמ' 4-5, מדור חדשות דואר ישראל. אין ספק כי ההנפקה הבולטת ביותר תהיה גיליון בולי הפרחים עם הבולים האישיים.

תאריך הנפקה	הנושא	ערכים
8 בפברואר 2001	מן המניין אילניה מושבנות בנות 100 יבנאל, מנחמיה, כפר תבור אותיות א-ב, גיליון חריג אותיות א-ב, גיליונית עם 5 בולי האותיות הסופיות אותיות א-ב	1 בול 3.40 ש"ח 3 בולים 2.20, 4.40, 5.60 ש"ח 22 בולים 2.20 ש"ח, 10 אג' בול בודד 5 בולים 0.50 ש"ח, 10 אג' בול בודד 1 בול 1 ש"ח
18 במרץ 2001	חיות בר: בז אדום, אייל הכרמל, צב יבשה, עטלפון לבן שוליים חיות בר פרחי תרבות. גיליון הבול האישי, 4 בולים שונים, 16 בולים בגיליון גליון מזכרת "ירושלים 2001" תווית מס"ד "ירושלים 2001"	4 בולים 1.20 ש"ח כ"א. קונטרס 11.60 ש"ח. ערך נקוב של כל בול 1.20 ש"ח. 1 גלמ"ז 10.00 ש"ח.
18 באפריל 2001	מעטפת הדפס פרחים יום הזכרון - הנח"ל גני הבאהים - חיפה גני הבאהים - חיפה הקראים מן המניין: שער הגיא בלגיקה 2001 - תערוכת בולים עולמית בבלגיה, מוטיב יהלומים מעטפת חלון "מוטיב פרחים"	4 מעטפות שונות 1.50 ש"ח, סט 6 ש"ח. 1 בול 1.20 ש"ח. 1 בול 2.80 ש"ח. גלויות מירב 4.00 ש"ח. 1 בול 5.60 ש"ח. 1 בול 1.90 ש"ח.
26 ביוני 2001	תנועות הנוער אישים הנפקה משותפת הנפקה משותפת חלומות - יפן 2001 מעטפת דואר אוויר - מוטיב פרחים	1 גלמ"ז 10.00 ש"ח. 1 מעטפה 1.40 ש"ח. 1 בול 5.60 ש"ח. 1 בול 4.40 ש"ח. 1 בול 3.40 ש"ח. דף מזכרת 15.00 ש"ח. 1 גלמ"ז 10.00 ש"ח. 2 מעטפות 2.20 מחיר מעטפה.
4 בספטמבר 2001	מועדים אישים - הרצוג מן המניין - חבילות קרן קיימת בית חינוך עוורים רכבלים בישראל רכבלים בישראל תשתיות ומחלפים יום הבולאות	3 בולים ערך נקוב כולל 5.40 ש"ח. 1 בול 3.40 ש"ח. 1 בול 10 ש"ח. 1 בול 5.60 ש"ח. 1 בול 3.40 ש"ח. ערך כולל 6.80 ש"ח. 4 גלויות מירב 11.60 ש"ח ערך כולל. 1 בול 3.00 ש"ח. 1 בול 2.30 ש"ח.

בול יבנאל.

בול מנחמיה.

התוס"ב - התשס"ב 1901-2001

בול כפר-תבור.

יבנאל הוקמה ב-7.10.1901;
כפר תבור הוקמה
ב-25.10.1901;

ב-26.12.1901 הוקמה מנחמיה.
"מיבצע" התיישבות
זה בוצע על ידי ק"א
והמושבות תוכננו
בסגנון של כפר-
רחוב.

בבול יבנאל נראה
ביה"ס הראשון
במושבה, בבול כפר תבור נראית
עגלה להובלת תבואה על רקע
הר תבור ובבול מנחמיה נראית
פריקת תבואה לגורן.

האזניות הסופיות) ובול יחיד
בערך של 1 ש"ח מודפס בגיליון
של 50 עם 10 שבילים. הכתב
העברי מוצא מהכתב הארמי,
התפתח לכתב האשורי, שהוא
אבי הכתב שלנו- הכתב העברי
המרוכב.

הדינוזאורים - הזוחלים הקדמונים שנכחדו לפני 65 מיליון שנים מסיבות שטרם נקבעו סופית
על ידי המחקר המדעי.

● המשך סדרת בולים מן המניין
אתרים: 3.40 ש"ח אילניה. בול
1.90 ש"ח שער הגיא (הנפקת
אפריל 2000). המעצבת: זינה
רויטמן.

בול שער הגיא ובו תמונת
החאן בכניסה לגיא. בול אילניה, היא סג'רה.

● 100 שנה למושבות יבנאל
(2.20 ש"ח), מנחמיה (4.40 ש"ח)
וכפר תבור (5.60 ש"ח).

הודפסו בדפוס קורבואזיה
בשווייץ. המצפה הוקם
ב-1943 וב-1983 שוחזר
והפך למוזיאון. ציור הבול; זינה
רויטמן, המעצב: יצחק גרנות.
● בול יום הבולאות - דינוזאורים,
ערך נקוב סופי 2.20 ש"ח (ולא

כפי שהובא בשער של שביל 39).
מעצב הבולים: טוביה קורץ.

הנפקות פברואר 2001

● בולי ה"א-ב, הופעתם
נדחתה לפברואר 2001.
בהנפקה כלולים: גליון של 22
אותיות, גליון של 10 (פעמיים) 5

הבול היחיד מסדרת אותיות הא"ב, שני
המרכיבים האחרים של הסידרה פורסמו
בשביל 39.

בולי ישראל החדשים

הנפקת

4 בדצמבר 2000

● כתור ארם צובא - זהו כתב
היד העתיק ביותר של תנ"ך שלם
המוכר לנו. הוא נכתב על ידי
הסופר שלמה בן-בויאעה לפני
יותר מאלף שנים. ה"כתר" נכתב
בישראל, נשדד והורד למצרים,
משם עבר לקהילת ארם-צובא
(חאלב), ב-1958 הגיע לישראל
המעצב: אהרון שבו

בול כתור ארם-צובא ובו איור התיבה בבית
הכנסת הקדמון בחאלב.

● מדע בדיוני - דווח בשביל 38
● מצפה רביבים - ערך נקוב
סופי 2.20 ש"ח פורסם בשביל 34
(בערך נקוב מתוכנן באפריל
99 - 2.30 ש"ח). לבולים אלה
נקב אחד אובלי בשני צדדים,
נוסף לנקבוב הרגיל. הבולים

הנפקת מרץ 2001 (תערוכת ירושלים 2001).

קונטרס בולי חיות בר.

● בעלי חיים ב' - (המשך לסדרה על בעלי החיים בסכנות הכחדה).
4 ערכים - עטלפון לבן שולים (1.20 ₪), אייל הכרמל (2.20 ₪), צב יבשה מצוי 2.20 ₪, בז אדום (1.20 ₪). הבולים מופיעים גם בקונטרס.

עטלפון לבן שוליים.

צב יבשה מצוי.

אייל הכרמל.

בז אדום.

● גליונית זיכרון לתערוכה - על בסיס קרמיקת בצלאל בנושא ירושלים. בשער גיליון זה מובא צילום של המקור שימש לעיצוב גליונית הזיכרון.

● הבולים האישיים הראשונים של ישראל - גיליון חריג של בול פרח, בצבעי רקע שונים, כשליד כל בול יהיה שובל עליו תודפס תמונה אישית צבעונית באיכות טובה. הצילומים יבוצעו במצלמה דיגיטלית שתוצב בתערוכה, יחד עם המדפסות המיוחדות. השירות הבולאי מתכנן כרגע את פרטי הפרויקט ומידע נוסף נפרסם כאשר יתקבל.

חותמות דואר ישראל

(בסוגריים מקום ההחתמה)

● 6.10.2000 - ברכות בולאי ישראל לתערוכת הבולים העולמית בספרד (דואר ת"א).

● 05.12.2000 - כתר ארם-צובא (דואר ירושלים), יום הופעה.

● 24.12.2000 - חג המולד (דואר נצרת), חותמת קישוט

● 05.12.2000 - יום הבולאות - דינוזאור, הרי יהודה, (דואר ת"א), חותמת יום הופעה.

● 05.12.2000 - מצפה רביבים, (דואר באר שבע), יום הופעה.

● 05.12.2000 - מדע בדיוני (דואר ת"א), חותמת יום הופעה.

● 09.11.2000 - יום הזיכרון החמישי ליצחק רבין ז"ל (דואר ת"א).

● 12.11.2000 - הצדעה למתנדבי האגודה למען החייל (דואר ת"א).

● 21.11.2000 - כנס חשמל 2000 (דואר ת"א).

● 16.10.2000 - כנס דורות של יוצאי זגלמביה (דואר מודיעין).

מקום בחזרות

בית ג'אלא

בחודש אוקטובר 2000 נורו היריות הראשונות מהעיירה הנוצרית שבידי הרשות הפלשתינית, Bet Jala - בית ג'אלא, אשר מדרום לירושלים, לכיוון שכונת גילה.

3 עם יציאת הבריטים מהארץ, פולש הצבא המצרי מדרום ומתקדם במסלול עזה - באר שבע - חברון - בית לחם - בית ג'אלא. במחצית השנייה של 1948 פועל דואר מצרי בעיירה. המעטפה נושאת בולים מצריים עם הדפס רכב: Palestine וכן חותמת מקומית Beit Djala (נדיר).

דואר ירדני 1949-1967.

4 עם חתימת הסכמי שביתת הנשק (1949), הגדה המערבית (יו"ש) עוברת בשלמותה לידי הירדנים. ב-1949 נפתח דואר הממלכה ההאשמית הירדנית בעיירה, תוך שימוש בבולים ירדניים עם הדפס רכב Palestine וחותמת הדואר Beit Jala.

1967 מלחמת ששת הימים

5 מעטפה הנושאת את חותמת היום האחרון בעיירה, 5 June 67 אל-חאדר al-KHADER. בתקופה הירדנית נוספו סניפי דואר בכל כפרי הגדה המערבית. בשימוש-חותמות גומי מלבניות, או עגולות, בתוספת P.O.A (Post Office Agency).

מאת ד"ר יוסף ואלך

לראשונה מאז 1967, נערך קרב יריות של ממש בירושלים. מאז, לא עבר כמעט לילה בלי שבתי התושבים בגילה היו מטרה ליריות ובלי שבתי בית ג'אלא ספגו אש נגדית של צה"ל. הסקיצה הדוארית משקפת במלואה את שינויי השלטון, תוך פחות מ-100 שנה (!) מנהלות דואר שונות פועלות בעיירה.

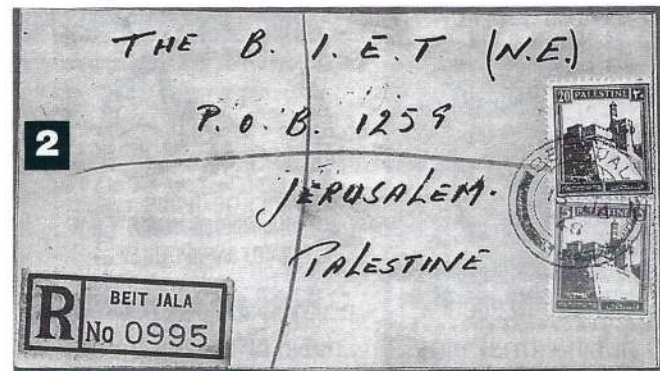
1

התקופה העותומנית 1916-1917

1 דואר טורקי, חותמת דואר מזמן מלחה"ע ה-1, Beit Djala, נדיר ביותר.

המנדט הבריטי 1918-1948.

2 דואר המנדט הבריטי, בולי פלשתינה (א"י) וחותמת Beit Djala

דואר מצרי 1948.

2 Nov. 1995 יום אחרון לדואר ישראל

8 בהתאם להסכמי אוסלו ב', סמכויות הדואר בגדה המערבית (יו"ש) מועברת לידי הרשות הפלשתינית. מעטפה שנשלחה ביום אחרון לדואר ישראל בעיירה בית ג'אלא.

8

1995 ואילך הרשות הפלשתינית.

9 8-9 Nov 1995 יום ראשון לפתיחת סניפי הדואר של הרשות הפלשתינית בגדה המערבית. חותמת גומי זמנית בסגול. התאריך המקורי לפתיחה היה 5 Nov.95, אבל נדחה מפאת הרצחו של יצחק רבין ז"ל.

9

Dr. Wallach
P.O. Box 1414
Rehovot
Israel

REGISTERED

last day

10 **חותמות קבע.** החותמות הזמניות מגומי הוחלפו במשך הזמן בחותמות קבע ממתכת. אף לאחר ההחלפה יש שימוש אקראי בחותמות הגומי הזמניות.

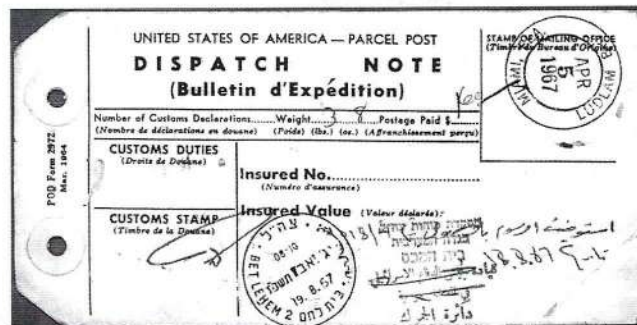
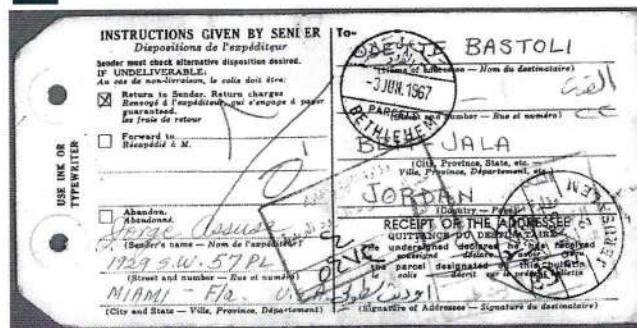
10

1967 תקופת המעבר

6 באפריל 1967 נשלח מארה"ב כרטיס (חבילה) לעיירה בית ג'אלא. לפי החותמות שעל הכרטיס, החבילה הגיעה לירושלים במאי 1967 ומשם לבית לחם (3 June 67). מסירת החבילה התעכבה עקב המלחמה. באוגוסט 1967 נמסרת החבילה ליעדה תחת הממשל הישראלי (ראה חותמות בית לחם + המכס, פריט נדיר מתקופת המעבר).

6

דואר ישראל 1967-1995.

7 דואר הממשל הצבאי (צה"ל) נפתח בעיירה. מעטפה רשומה הנושאת מסמכי דואר (דואר רשמי) אל הממונה על הדואר ביו"ש.

7

כך הונפק בול יצחק רבין

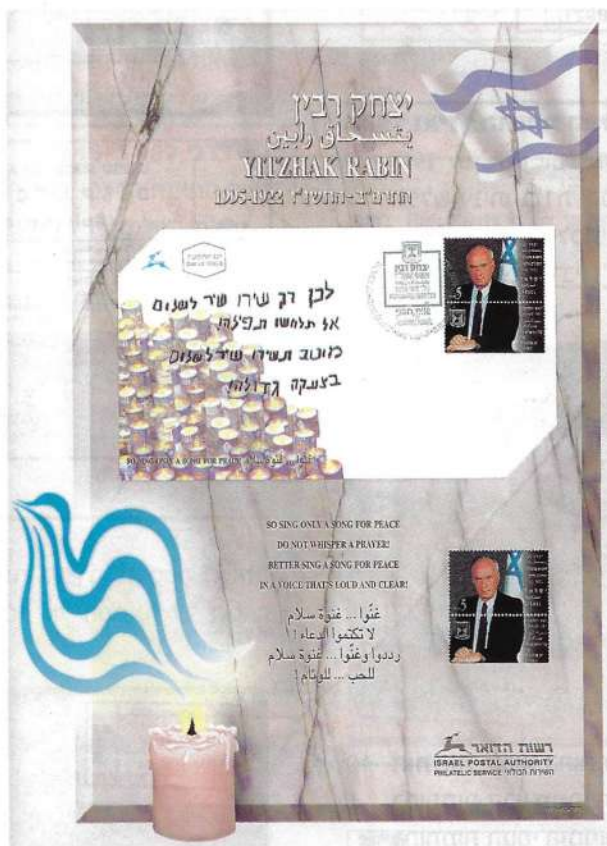
המשך מגילון שובל 37

דוברות, שיווק, כספים וכמובן המרחבים.

הוקמו צוותי-משנה לכל ההיבטים הקשורים במיבצע, אשר דנו בנושאים עליהם הופקדו ודיווחו לצוות המרכזי. השירות הבולאי נכנס למצב של גיוס כללי כדי להספיק ולטפל בכל פרטי הפרטים של המיבצע. בז'רגון של השירות הבולאי "גיוס" הוא מצב שבו מניחים הצידה את כל העיסוקים השוטפים והכל מגויס למיבצע מסוים.

החלטנו על הנפקת פריט מזכרת מיוחד שיימכר בבתי הדואר ברחבי הארץ, הפריט כלל את מעטפת היום הראשון עם בול יצחק רבין כשהוא מוחתם, ואת שיר התפילה לשלום אשר נמצא בכיסו מותכם בדמו, באנגלית ובעברית (בעברית - במעטפת היום הראשון). איור הנרות בתוך מעטפת היום הראשון אשר הוכנס לפריט המיוחד, ביטא את ההדלקה הספונטנית של הנרות על ידי המוני אזרחים במדינה. הדף עוצב בידי דויד בן-הדור, אשר עיצב גם נר שמשלהבתו נוצרת יונת-שלום.

שרת התקשורת דאז, שולמית אלוני, מגישה את דף ההנצחה ללאה רבין ז"ל.

דף ההנצחה לזכרו של יצחק רבין ז"ל.

עיריות, גופים ציבוריים ועוד. הקמתי צוות בין-אגפי מרכזי ברשות הדואר, שכלל - מלבד אנשי השירות הבולאי - נציגים מאגפי הרשות השונים כמו תפעול,

מאת ינון ביילין,
מנהל השירות הבולאי

ביום ראשון 12 בנובמבר 1995 אישרה ועדת השרים לענייני טקסים וסמלים, בראשות השר עוזי ברעם, את הנפקת הבול לזכרו של ראש הממשלה שנרצח, יצחק רבין ז"ל. תהליכי ההכנה לדפוס נמשכו באינטנסיביות רבה. עובדי דפוס ליון-אפשטיין - שם הודפס הבול - ועובדי המדפיס הממשלתי - האחראים על הכנת הנייר, הניקוב והמיון - כולם התייחסו בחרדת קודש לעבודה.

כך גם כל אותם גופים רבים שהיו קשורים בהנפקת הבול: אקו"ם (זכויות יוצרים), גרפיקאים, מתרגמים, מכוני גרפיקה ממוחשבת, מדפיסים, נהגים, סבלים, כל עובדי השירות הבולאי, עובדים רבים מאוד ברשות הדואר,

מנהל השירות הבולאי, ינון ביילין, מגיש את דף ההנצחה לאחותו של יצחק רבין, רחל רבין - יעקב.

הפריט המיוחד

לחותמת המיוחדת השתמשנו בביטוי שטבע נשיא ארה"ב ביל קלינטון: "שלום, חבר". קוריוזים ומכשולים שונים ומגוונים לא חסרו לאורך תהליך ההנפקה, החל בצורך להתמודד תוך זמן מינימלי עם תהליכים בירוקרטיים שאינם מתאימים למקרה מיוחד כזה, עבור להחלטה האם התרגום לערבית של שירו של יאיר רוזנבלום יהיה לערבית אמנותית-פופולארית המוכרת לכל, או לערבית אקדמית-מילולית, עבור לצורך בתגובות על כי השיר נוגד את התפילה היהודית המסורתית ועוד כהנה וכהנה. על כל המכשולים היה צריך להתגבר בזמן אמת, ואכן הנהלת השירות הבולאי פעלה כמטה צבאי שצריך להחליט במקום ובצורה הטובה ביותר לגבי כל ההיבטים, תוך הפעלת שיקול דעת שייקח בחשבון את כל הרגישויות הציבוריות. יום ההופעה התקיים כמתוכנן ובמלאת 30 יום לרצח. בול יצחק רבין,

מעטפת היום הראשון, החותמת המיוחדת ודף ההנצחה המיוחד, עמדו לרשות הציבור ביחידות רשות הדואר בכל הארץ וגם נשלחו מעבר לים.

משרד החוץ שלח את מעטפות היום הראשון לנציגי כל המדינות שהגיעו לישראל להלווייה, שרת התקשורת שולמית אלוני הגישה את הבול ואת דף ההנצחה ללאה רבין ומשפחתה, תגובתה של לאה רבין למראה הבול היתה "זה נפלא!" והיא לא יכלה להמשיך לדבר בגלל התרגשותה, הבול הוגש גם לאחותו של יצחק רבין, רחל רבין-יעקב מקיבוץ מנרה.

לאיש אין ספק, כי היה זה אחד האירועים הטראגיים ביותר בתולדות ישראל, הוא מצא את מקומו בהיסטוריה הבולאית של מדינת ישראל באופן מיוחד ותוך חרדת קודש, שמור לו מקום של כבוד ועצב רב בקטלוג בולי ישראל, המספרים בכל דור על החוויה הישראלית.

הספריה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל

פתוחה לקהל הרחב בימים ג' וה' בשעות 16:00-19:30 (ללא תשלום)
השאלת ספרים הביתה רק לחברי ההתאחדות

רחוב פינסקר 2, תל אביב, טל' /פקס 03-6295547

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ
TEL-AVIV STAMPS. (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב
(Mail Auction)

מוקדמים, מנדט, מנהלת העם, דאר עברי
ישראל, חו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרים
קטלוג מאויר חינם

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

בהרצחם. אורכה של האנדרטה 10 מ', רוחבה 7 מ' וגובהה 3.8 מ'. ברצפת הבסיס חקוקים שמות המקומות בהם נרצחו היהודים. מקומה של האנדרטה באתר ההנצחה החדש ביוזנפלאץ, "ככר היהודים" ברובע העתיק של וינה.

חותמת אירוע לבית כנסת מימי הביניים

האירוע האחר שהיה בויה באוקטובר השנה, הוא בעל משמעות מיוחדת לעם היהודי ומקפל בתוכו, למעשה, כמה נושאים.

המכון המיוחד לחיפוש ורדיפה אחרי אחרוני הנאצים המתחבאים עדיין במדינות שונות. האנדרטה מופיעה עתה על גבי מעטפת זיכרון מיוחדת שהוחתמה בחותמת מיוחדת של דואר אוסטריה המזכירה לכל את השמדת היהודים בכיתוב מלא ובולט: **65,000 יהודי אוסטריה נרצחו על ידי הנאצים בשנים 1938 - 1945.**

לא זכורה לי כתובת כזאת בגוף חותמת דואר. את האנדרטה פיסלה האומנית הבריטית רחל וייטריד שעיצבה תיבה, דמויות בית ספריה בנויה ספרים מבטון במשקל של 250 טונות. המבנה חלול ומסמל את החלל שהותירו יהודי אוסטריה

מאת אריה לין

אנדרטה לשואה ביוזנפלאץ של וינה

אוסטריה נמנית עם המדינות שאירועי מלחמת העולם השנייה, במיוחד שואת היהודים, מוזכרים שם מדי פעם בהנצחה בולאית.

באוקטובר השנה צוינו בויה שני אירועים בעלי משמעות בתולדות עם ישראל. אחד מהם קשור במיוחד בשואה. ב-26 באוקטובר, הוטבעה בדואר וינה חותמת אירוע שבאה להנציח את חנוכת האנדרטה שהוקמה לזכר 65 אלף יהודי אוסטריה שנרצחו על ידי הנאצים בשנים 1938 - 1945.

האנדרטה לזכר חורבן יהדות אוסטריה, היא התגשמות רעיונו של רודף הנאצים הנודע, **שמעון ויזנטל**, שחי בויה ומשם מנהל את

חותמת האירוע לבית הכנסת מימי הביניים

1421 Wiener Gesera
Ausgrabung und Museum im Misrachi-Haus am Judenplatz
26.10.2000
1150 Wien
Jüdisches Museum Wien

1421 Wiener Gesera
Ausgrabung und Museum im Misrachi-Haus am Judenplatz
26.10.2000
1150 Wien
Jüdisches Museum Wien

Herrn
Arie Linn
Tel - Aviv
P.O. Box 21224
Israel

1150 Wien
R RR 1150 560
Barcode

במרכז היוזנפלאץ נערכו בשעתן חפירות ונתגלו שרידי בית כנסת מימי הביניים. עתה הפך המקום לאתר תיירותי, עם מנהרה תת-קרקעית שמאפשרת כניסה לחפירות. במקום נמצא גם מבנה הידוע בשם בית המזרחי ובו מרכז למידע על תולדות יהודי אוסטריה, נוסף למוזיאון היהודי ולארכיון שבמרתפי הבית.

ב-26.10.2000 הוטבעה חותמת אירוע של דואר אוסטריה המציינת את חפירות בית הכנסת, המוזיאון היהודי, בית המזרחי והיוזנפלאץ ובתוכה מגן דוד.

חותמת זו וקודמתה, בידיעה הקודמת, הן ייחודיות וכל אספן יודאיקה ישמח לצרפן לאוספו.

1150 Wien
R RR 1150 560453 5 AT
Barcode

Mahnmal Enthüllung
Zum Gedenken an die mehr als 65.000 österreichischen Juden, die in der Zeit von 1938 bis 1945 von den Nationalsozialisten ermordet wurden.
In commemoration of more than 65.000 Austrian Jews, who were killed by the Nazis between 1938 and 1945.

65.000 österreichische Juden wurden von 1938 bis 1945 von den Nazis ermordet.
1150 Wien 26.10.2000

Herrn
Karl Heinz Mainczyk
D 45665 Recklinghausen

מעטפת הזיכרון לשואה של דואר אוסטריה

שלנו, אנו רוכשים אותו ברצון. לא כך כאשר הבול הזה מופיע במיבצע מתוכנן בתריסר מדינות, חסרות כל קשר לאובייקט, בעריכים גבוהים ובהנפקות חוזרות. כי אז אנו מרגישים ש"עובדים עליו". כאלה הם בוודאי הבולים שהופיעו לאחרונה לזכרו של פרופסור איינשטיין. העילה הרשמית היא "אישים במאה ה-20". אך לנו ברור שהכוונה להפיץ אותם תוך גריפת רווחים גדולים על חשבוננו. הסוכנים של המדינות הללו יודעים לבחור בנושאים פופולריים ורלוונטיים לנושאים שונים. את בולי איינשטיין, למשל, אוספים אספני יודאיקה, אספני איינשטיין, אטום, פיזיקה ועוד. אין ספור נושאים מבצצים פה ושם בבול ומכריחים אותנו לרכוש אותו.

רק מעטים מעיזים לא לאסוף "הכל" ומסתייגים בדרך זו או אחרת מהנפקות מסוימות.

החותמת לזכר מחנה הריכוז במאתהאוזן

באוסטריה - גם חותמת מאתהאוזן

הפריט השלישי, שבא מאוסטריה ומעניין אותנו, הוא החותמת המיוחדת שהוקדשה למחנה הריכוז מאתהאוזן. בחותמת - מגדל פיקוח וגדר תייל. באורח חריג למדי מופיע הכיתוב בחותמת זו בשלוש שפות: גרמנית, אנגלית ואיטלקית.

מאתהאוזן היה מחנה ריכוז שהנאצים בנו בתחומה של אוסטריה.

דוד קופרפילד הנצחי

עולם הקסמים לא קפא על שמריו. ומלהטוטים סטנדרטיים כמו שליפת ביצה מן השרוול, או ארנבת מן הכובע, הגיעו הקוסמים למראות מצמררים, מלאי העזה וסכנות והכל תוך אשליה ואחיזת עיניים. בין הגדולים שבקוסמים, יש כמובן גם יהודים והודיני וקופרפילד הם מן המפורסמים שבהם.

דואר ניוויס הקדיש לאחרונה גיליונית זיכרון מיוחדת לדוד קופרפילד.

בהנפקה זו יש גם נושאים אחרים, כמו כוכבי טלוויזיה (מייק וואלס), שחקני קולנוע (בוב הופ) ועוד, אך אלה אינם יהודים ולא מענייננו הם.

יצוין, שבונייה חיו יהודים כבר במאה ה-13 ואז נבנה בית הכנסת במרכז הרובע היהודי, היודנפלאץ של היום. בית הכנסת נבנה ב-1294 ונחרב ב-1424, בפוגרום הקטלני בו חוסלה כל הקהילה היהודית בוניה. בתקופה זו מנתה הקהילה היהודית רק 900, וזה היה מכובד מאוד בסביבות שוב 1,300 איש שהיוו כ-5 אחוז מכלל אוכלוסיית העיר. בעת פריחתה של הקהילה היו בה מרכזי תרבות שמשכו צעירים ממקומות שונים, שבאו ללמוד אצל רבנים מפורסמים כמו אברהם קלאוזנר ומאיר מפולדה.

היודנפלאץ מהווה עתה אתר זיכרון, בו מרוכזים שרידי בית הכנסת מימי הביניים, האנדרטה לשואה, המוזיאון היהודי, בית המזרחי. וכן פסל של הפילוסוף הגרמני אפריים לסינג, ידידו של מנדלסון, שכתב בין השאר את **נתן החכם** (1779) וכן פסל של הפילוסוף הגרמני אפרים ובדמותו של נתן, הציב זיכרון למשה מנדלסון. לסינג יצא כידוע נגד האורתודוקסיה של הכנסיות הנוצריות.

מבול של איינשטיינים

האספנים שמחים, בדרך כלל, עם כל בול, שמתוסף לאלבום, אך לא תמיד. בשנים האחרונות אנו עדים לתופעה ספקולטיבית של הנפקת בולים בהיקף מרגיז. במיוחד כאשר ברור לכל שהעילה להנפקה היא שליחת יד לכיסנו והוצאת כספנו על בולים בלתי חשובים לכל הדעות. כאשר מופיע אי-שם בול זיכרון ליובל כלשהו, שהוא רלוונטי לנושא

הנפקות-שיטפון של בולי איינשטיין

- 15.9-382 - אולימפיאדת סידני 2000 (1010 יח'). בהזמנת הוועד האולימפי בישראל (לפרטים: שמוליק רוזנטל 03-6498385).
- 19.9-383 - הנפקה משותפת הונגריה-ישראל, בית הכנסת דואני בבודאפסט, בהזמנת השירות הבולאי.
- 5.10-384 - 50 שנה לקיבוץ ניר אליהו (לפרטים: יצחק רוזנבלום 09-7647239).
- 9.11-385 - לציון יום הזיכרון החמישי ליצחק רבין ז"ל (1010 יח') בהזמנת מרכז יצחק רבין לחקר ישראל.
- 12.11-386 - הצדעה למתנדבי האגודה למען החייל, בפרוס שנת ההתנדבות הבין-לאומית (2,010 יח'), בהזמנת האגודה למען החייל.

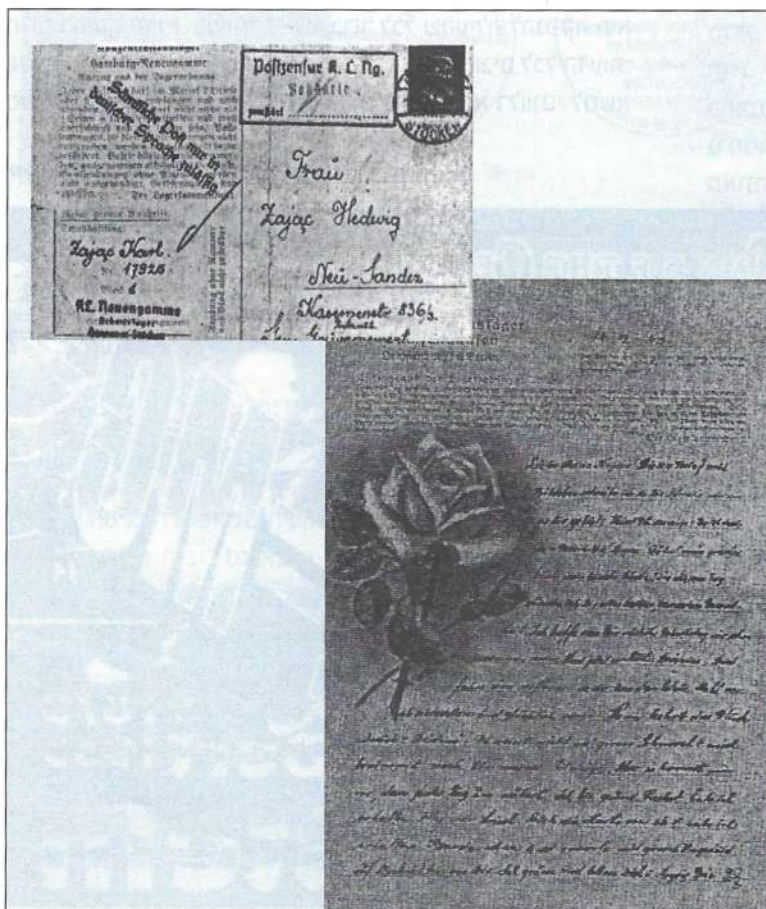

הניסיון, דו-לשוני מלא. מצורפת חוברת מחירי נטו בנקודות, כאשר כל 2 נקודות שוות ערך לדולר ארה"ב.

קטלוג בולי דרום אפריקה 2000, בצבע. כולל נאטל, טרנסוואל, כף התקווה הטובה, מדינות החסות, בסוטולנד, בצ'ואנאלנד, סוואזילנד, נאמיביה והרודזיות. 320 ע' A5 אנגלי. איכות התמונות יוצאות מן הכלל, טקסט ברור, טבלאות ריכוז לצמודות גלופה, ציון תשניות עיקריות.

THE POSTAL STATIONERY OF SOUTH AFRICA, PART 2, 1910-2000 W.J. WUICK

קטלוג דברי בולים של דרום אפריקה - 1910 עד 2000, הוצאה שלישית 2000, 370 ע' A4, הוצאה לאור של אגודת אספני דר' אפריקה מהולנד. תיאור מפורט מאוד, עם כל התשניות של גלויות דואר, אגרות אוויר וכו'. כל פריט מצולם עם פירוט המידות שלו, כל הכיתובים המודפסים, הדוגמאות והדפסות

דואר מחנות הריכוז 1933-1945, השיטה והתפקיד הפוליטי, מאת ז'וליאן לאז'ורנד, 1989, 187 ע' גודל A5, בצרפתית.

דברי דואר מחנות הריכוז, שבוקרו וצונזרו ע"י הנאצים, נכתבו ברובם על טפסים. המסרים בכתובים מאוד סטנדרטיים ודלי תוכן. מחקר השיטות והנהלים שהונהגו על ידי הנאצים הוא למעשה פיענוח הטפסים, הסימונים, הכתובות, ההערות בכתב ועוד רמזים שונים. כך אפשר לדעת אם הכותבים היו יהודים או בני לאומים אחרים; מתי ואיך ניתן היה לקבל חבילות, ובאיזה תנאים? מדוע ובמה היו נהלי הדואר שונים במחנות השונים? כיצד פעלה הצנזורה? נושאים אלה ואחרים נדונים בהרחבה בספרון חשוב זה ובו מובאים צילומי עשרות רבות של טפסי הדואר, צילומי הנהלים המקוריים (החוזרים), סוגי החותמות ועוד. גם חסרי ידע בצרפתית יוכלו להתמצא הודות לצילומים הרבים.

כנ"ל, קטלוג מבואר של החותמות והתעודות הדואריות - 1955, 352 ע' בפורמט גדול.

מחנה אחר מחנה, דוגמאות מצולמות של הטפסים (פנים ואחור) ושל החותמות, תוך מתן מיספור, והסברים מלאים על סוג הנייר, גודל, שינויים בטקסט מודפס או בצורת גדול האותיות.

בול אישי חדש בקנדה

לקראת חג המולד הקרוב תנפיק קנדה בול אישי חדש, שציוור מסגרת מקושטת ובתוכה ניתן להדביק מדבקה עם תמונה אישית. הפריט נמכר בגליונות של 25 בולים והלקוח יכול לשלוח תמונות כדי להפכן למדבקות מתאימות, באמצעות כל סניף דואר בקנדה. הבולים יימכרו גם בצורה של קונטרסים של 5 בולים עם 5 תוויות מוכנות (איורי חג מולד שונים).

עיצוב הבול נעשה כך שהמסגרת תתאים לתמונה לאורך או לרוחב, כאחד

בול אישי חדש בקנדה,

הנפקות ארה"ב ל-2001- הוצגו בטלוויזיה

תוכנית ההנפקות של ארה"ב כוללת, כרגיל, בין 150 ל-200 ציורים שונים. בתחילת נובמבר 2000 הוצגו רוב הציורים של הנפקות 2001 ברשת הכבלים הגדולה C-SPAN, במסגרת ראיון נרחב עם מנהלי השירות הבולאי האמריקני.

הבול האלקטרוני אינו מצליח

לאחר פרסום נרחב בשנה שעברה, נרשמו בבורסה בניו-יורק שתי חברות DOT.COM, שהתמחותן היא בבולים אלקטרוניים. E-STAMP התחילה ב-17\$ למניה; המחיר קפץ ל-40\$, וכיום היא נסחרת ב-69 סנט. STAMPS.COM, החברה השנייה, התחילה ב-11\$, עלתה לשיא של 98.50\$, וכיום המניה נסחרת ב-2.69\$.

מעט המכתבים שנשלחו בביל אלקטרוני, ערכם גבוה ממניות החברות בתחום. מסתבר, כי התלהבות המשקיעים בהתחלה היתה גדולה בהרבה משביעות הרצון של הלקוחות. (ראה מאמר המסביר את שיטת הקניה והדפסת הבולים באמצעות המחשב והאינטרנט, בשביל מס 36). הדעה הכללית היא, כי בניגוד למסע הפרסום, עדיין מכונות הביול עדיפות בנוחות ובמחיר התחזוקה. בית עסק שהוא קטן מכדי להצטייד במכונות ביול, לא ישקיע בחומרה ובתוכנה לביול אלקטרוני.

בולי הבירה

מכירות פומביות של בולים, מעטפות, יודאיקה, מטבעות ושטרות.

נציגים בלעדיים של החברות המובילות בעולם לייצור אלבומי ארצות, קטלוגים, מיכשור ואביזרים לאספנים, MICHEL, GIBBONS, DAVO ואחרים.

קניה, מכירה, בדיקה והערכת אוספים.

הודעה על המכירה הבאה תבוא בהקדם.

קטלוג חינם לקונים (עד גמר המלאי)

מען למכתבים:

ת.ד. 3769, ירושלים 91036.
משרד: בן יהודה 23, קומה ב', ירושלים.
טל' 02-6245623, פקס 02-6234607

ד"ר ואלך מכירות פומביות
DR. WALLACH PUBLIC AUCTIONS

קניה, מכירה והערכת בולים מקצועית

עולם, מוקדמים, מנדט, קק"ל, שואה, יודאיקה, ישראל, שמורות ומטבעות, בולים, מטבעות, תולדות הדואר

המומחיות שלנו:

בולים מן המניין, קלוסנדורף, בולי הכנסה, הסכסוך הישראלי-ערבי, יהודה-שומרון ועזה, הרשות הפלשתינאית

דרך יבנה 17, ת.ד. 1414 רחובות 76113
טלפון: 08-9461010 פקס: 08-9464946
דואר: אלקטרוני: dwallach@netvision.net.il

בול לצביעה
עצמית בהונג-
קונג

קונג, תכלול חידוש טכנולוגי מעניין. חלק מהציור יודפס בצבעי זרחן שונים והבולים, תחת תאורת מנורה על-סגולה, יראו טיפות מים זוהרות בגוונים שונים. סדרת כוכבי קולנוע תכלול נקבובים כפולים שיוצרים "תמונה בתוך תמונה". סדרת תרבות התה תכלול בול עם הטבעת ריח (של

תה יסמין, המאפיין את הונג-קונג). התוכנית ל-2001 כוללת גם פריטים בטכנולוגיה "מיושנת" - הולוגרמה המראה זיקוקי די-נור, קונטרס יוקרה וכו'.

בול לצביעה עצמית

למרות שהונג-קונג עברה לשלטון סין הקומוניסטית, היא ממשיכה להנפיק בולים עצמאיים. תוכנית ההנפקות לשנת 2001 כוללת מגוון רחב של "גימיקים".

ליום הילד יונפקו 4 בולים המראים ילדים בתלבושות שונות. הפנים והמסגרת מודפסים בצבעים אך הגוף נותר לבן, לצביעה עצמית. בולי מדבקה אלה מראים - דובי, פינגווין, פרח ודבורה.

לקראת תערוכת הבולים בפברואר 2001, שבה צפויים לבקר מעל חצי מיליון איש, יונפקו בולי ברכה עם תמונות אישיות. את הבולים האישיים ניתן יהיה להזמין גם בדואר. גיליונית הזיכרון המרכזית של התערוכה תכלול בול זהב ובול כסף טהור.

סדרת גליוניות זיכרון נוספת תהיה מורכבת משלבי הדפסת צבע: גל"ז א' - הצבע הכחול. השנייה - כחול + צהוב; בגל"ז ג' כלולה גם תוספת המגנטה (אדום) והל"ז הרביעית כוללת גם את תוספת השחור, כלומר המוצר הסופי. סדרת הבולים, המציינת 150 שנה לבניית מערכת הספקת המים של הונג-

DORON WAIDE

Tel: (631) 321-5985

Fax: (631) 321-6020

P. O. Box 548-M

Bay Shore, NY 11706 USA

MAIL BID AUCTIONS

Buying, Selling, Want List, Consignments

- FORERUNNERS
- PALESTINE MANDATE
- JUDAICA
- INTERIM PERIOD
- J.N.F.
- ISRAEL
- 1948 DOAR IVRI, 1ST HOLIDAYS & POSTAGE DUES, ERRORS AND VARIETIES

Free Illustrated Catalogue Upon Request

נלחמים באיידס בבולים

סורינאם, ארגנטינה, ספרד וברזיל הנפיקו לאחרונה בולים לציון המאבק באיידס. נושא זה נבחר כנושא המרכזי בבולאות, על ידי מדינות החברות באיגוד הדואר של דרום אמריקה, ספרד ופורטוגל.

הירשפלד בן 96

אל הירשפלד הוא צייר שהתפרסם הודות לדמויות של אישים מפורסמים ושחקני קולנוע ותיאטרון אשר צייר במהלך הקריירה האמנותית הארוכה שלו. רבות מהדמויות שלו הופיעו על בולי ארה"ב. לאחרונה, חגג הירשפלד את יום הולדתו

ה-96 וזכה לשבחים, בפעם המי יודע כמה, על 7,000 הדמויות שצייר משקפות למעשה את חיי התרבות והאמנות של ארה"ב במאה ה-20. מאז 1945, שנה שבה נולדה בתו נינה, הוא משלב את שמה, בצורה סמויה, בכל ציוריו.

זודיאק סטמפס בע"מ ZODIAC STAMPS Ltd.

מכירה פומבית

פתוחה לקהל (פעמיים בשנה - אחיה וסתו)

מבחר מכל העולם ומהארץ כל הנושאים

החברה הוותיקה בישראל - מקום מרווח

ברחוב הס 11, תל-אביב, ת.ד. 4895 טל' 03-5284931, פקס 03-6291395

ולדימיר ברדיצ'בסקי - דואר הצי הרוסי עד 1917 - מוזהב, 81 נק'.
להישגים המצוינים של צמרת המציגים הישראליים כבר התרגלנו, ולכן משמח במיוחד ששני מציגים חדשים - גלסמן וברדיצ'בסקי - מתווספים לרשימת המציגים הבין לאומיים של איגוד הבולאות העולמי.

פורום דין בולאי חדש

פורום בולאי חדש התכנס לראשונה ב-6 בנובמבר, במועדון ת"א לבולאות. ד"ר יוסף ואלך הרצה על תולדות הדואר של בית ג'אלה ואביתר שלוש הציג מעטפה שעברה מסלול משונה ביותר.

הפורום החודשי החדש נועד להיות במה להצגה של ידע ומחקר בולאי, תוך שימת דגש על בולי ישראל ותולדות הדואר שלה. כן הוא מיועד לדיון חופשי בנושאים שעל סדר היום של האספנים.

אין כוונה לעסוק בתצוגות תחרותיות ושיפוטן. הפורום פתוח לכל, ללא תשלום. הוא מתכנס אחת לחודש, ביום ב' הראשון בחודש, בשעה 17:45. הכינוס השני התקיים ב-4 בדצמבר 2000. הכינוסים הבאים 5/2, 5/3.

המעוניינים יכולים להתקשר לד"ר יוסף ואלך, טל' 08-9461010, או לאביתר שלוש, טלפון 08-9263991.

תקשורת סלולרית - בשתי גרסאות

בול תקשורת סלולרית שעוצב על-ידי יגאל גבאי, בערך 2.30 ש"ח, התגלה בשתי גרסאות: עם פסי זרחן, חזקים מאוד ועם פסי זרחן חלשים יותר. בבירור עם השירות הבולאי נמסר למערכת, כי אין מדובר בשתי הדפסות שונות אלא במידת דילול שונה של צבע הזרחן בתהליך אותה הדפסה.

למחרת, בטקס בתיאטרון ריאל, נפל אלכסנדר קרו, נשיא מועדון ה-100 של מונטה קרלו (מועדון אליטה בולאית) בפיר הנגנים ונפצע קשה. אגב, הוא ניצול שואה ואחד התורמים למוזיאון הדואר והבולאות של ישראל.

ילדים רבים באו בסיוורים מאורגנים לתערוכה, אך ביקור המבוגרים היה מאכזב בהיקפו.

נציג ישראל לתערוכה היה מוטי קרמנר ובצוות השופטים הבכירים היה נשיא התאחדות בולאי ישראל - אלי ובר.

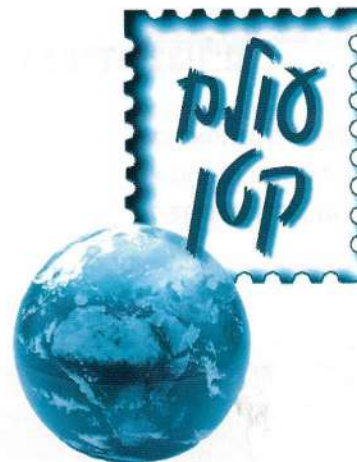
בכל יום בתערוכה הונפקה גיליונית זיכרון אחרת, כל אחת מוקדשת לכוכב מוסיקה, קולנוע, ספורט, ריקוד, טלוויזיה, רדיו וכד'. הטקסים היו בהשתתפות הכוכבים עצמם, למשל השחקן אנטוניו בנדרס, איש האופנה חזו דל פוזו, הכדורגלן ראול מריאל מדריד ועוד.

להלן תוצאות המציגים מישראל:

יוסף חכמי - צילי הקלאסית - זהב גדול + פרס, מועמד לפרס הבין לאומי הגדול, 97 נק'.

יגאל נתנאל - יפן הקלאסית - זהב גדול + פרס, 96 נק'.

דני פישר - מפגש עם פרחים וצמחים - זהב, 90 נק'.

התערוכה העולמית ESPANA 2000

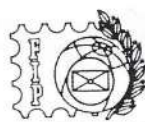
באוקטובר השנה התקיימה במדריד שבספרד תערוכה עולמית (F.I.P.) בהיקף מלא וברמה בולאית גבוהה.

נראה, שאין לספרדים מזל והאסונות רודפים את תערוכותיהם. ב-1992, בתערוכה בגרנדה, גרמה סופה להצפת חלק ניכר ממסגרות התצוגה אך המארגנים הספיקו להוציא את הדפים. הפעם, ביום הפתיחה,

התאחדות בולאי ישראל
שולחת את מייטב הברכות
ל-"אספנה 2000"

The Israel Philatelic Federation
extends greetings and best wishes to
"ESPAÑA 2000"

Exposición Mundial de Filatelia

המעטפה המיוחדת שהנפיקה
ההתאחדות לכבוד התערוכה.

יעקב שבתאי - מדינה נולדה - ישראל 1948 - זהב, 90 נק'.

זאב ברק - גיברלטר - מוזהב גדול, 85 נק'.

לס גלסמן - מוזמביק - מוזהב, 83 נק'.

נהרג עובד דואר שנפלו עליו הפיגומים של תוספות לכניסה לתערוכה. אותה רוח גרמה לפציעת 2 שוטרים בחלק אחר, לאחר שמבנה נפל עליהם.

בולים מעניינים • כתבה שלישית בסדרה

בולים עם שגיאה בייצור

חוסר צבע

שגיאת ייצור זו רווחת, יחסית דווקא בהדפסות מודרניות, שיש בהן מספר גדול יותר של צבעים. לפעמים נגמר אחד הצבעים במכל והמכונה ממשיכה עוד זמן מה להדפיס. חוסר הצבע לא בולט מספיק במבט ראשון, הגיליונות הפגומים לא מתגלים בתהליך הביקורת, והבולים מגיעים לאשנבי הדואר ואלה הן תקלות ידועות, כך, למשל, בבולי אפולו 15 של ארה"ב, על שרול האסטרונאוט - חסר צבע.

בול תקין

אדום וכחול חסרים

מאחר שטיפול כימי יכול להביא להסרת צבעים מסוימים, חשוב, בעת הקניה, לקבל תעודת מומחה רשמי על מקוריות שגיאת הדפוס, אף אם המחיר איננו גבוה במיוחד. עוד חשוב לציין כי שגיאת "צבע חסר" באה לציין העדרות מוחלטת של אותו הצבע, ללא שאריות צבע שניתן עדיין להבחין בזכוכית מגדלת חזקה, או במיקרוסקופ.

תזוזת צבע (WRONG REGISTRATION)

בטכניקות דפוס מסוימות, הצבעים השונים מודפסים באמצעות לוחות שונים. די שלוח דפוס אחד יזוז בחלקי מילימטר, כדי שהתמונה הכללית של הבול תהיה מטושטשת. כאשר התזוזה היא משמעותית נוצרות, לפעמים, סטיות מעניינות במיוחד, למשל כאשר חלק מהטקסט עובר מצד לצד, כפי שקרה בבול ציילון משנת 1965. בקטגוריה זאת כלולות גם שגיאות "צבע כפול", כאשר יש מעבר חוזר

מאת משה רימר

שגיאות בייצור נוצרות כתוצאה מתקלות שונות בזמן הדפסת הבול והנקבוב. בשנים האחרונות הביקוש לחריגים מסוג זה עלה מאוד, בעיקר בקרב אספני נושאים. כשיש מבול של הנפקות בולאיות בכל נושא אפשרי, קשה להרשים עם בולים רגילים, אפילו אם ערכם הקטלוגי גבוה מאוד. לא תמיד ערך קטלוגי של מאות מרקים או אפילו אלפי מרקים בודדים, מעיד באמת על נדירות. לעומת זאת, תקלת ייצור כגון היעלמות צבע אחד, מרשימה במיוחד. אם לא מדובר בגניבת פסולת הדפוס, הרי שהשגיאה באמת נדירה.

מרכז הפוך (INVERTED CENTER)

זהו סוג מיוחד של טעות הדפסה, והמפורסם שבהם הוא המטוס ההפוך בבול דואר אוויר אמריקני (הג'ני ההפוך), שהמחיר שלו בקטלוג סקוט הוא 125 אלף דולר. טעות זאת רווחת במיוחד בבולים שהודפסו בשני שלבים. גיליון הנייר עליו הודפסה המסגרת בצבע אחד מוזן למכונת הדפוס השנייה כשהוא הפוך והדמות המרכזית מודפסת בצבע השני כשהיא הפוכה יחסית למסגרת.

סדרה מפרגוואי, בניין הממשלה מופיע הפוך.

רכבות, אוניות, מטוסים, מכוניות, דמויות מתמונות - כולם הפוכים נמצאים על בולי ארה"ב של המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20. תוכים הפוכים (גואטמלה) ומספר רב של דמויות שליטים הפוכים, או ספרות ערך הפוכות, הם כולם חריגי הדפסה קלאסיים. בארה"ב אף פורסם ספרון על "מרכזים הפוכים שתוכל לרכושם בפחות מ-100 דולר". הצרה היא, שחלק מ"הסחורה" המוצעת מקורה בהדפסה שגויה בכוונה של בולי ארצות, למשל "דיונות החול" - בולי נסיכויות המפרץ הפרסי שכל קשר בין שימוש דוארי לבולים אלה מקרי בהחלט.

תקלת ייבוש (אי י נורפולק).

תקלות נקבוב

נקבוב כפול, נקבוב חסר בשורה או בעמודה "נקבוב קופסא" שלא התקדמה, כולן שגיאות ייצור שאינן מפתיעות. הסבירות שבולי נקבוב שגוי יגיעו בדרך לגיטימית לסניפי הדואר גבוהה יותר במקרה של שורה או עמודות נקבוב חסרה.

של אותו לוח צבע. כתוצאה מכך הצבע הסופי מודגש יותר מהרגיל. בד"כ ישנה גם תזוזה מינימלית ואז נוצר אפקט של הדפסה "מרחבית" לכאורה.

תזוזת הדפסת רכב

בעת כיבוש מלאיה ע"י היפנים במלחה"ע ה-2 הונפקו בולים עם הדפס רכב DAI NIPPON. המיקום הלא מדויק הביא ל-2 חצאי הדפס רכב על בול. הדפסות רכב מוזזות, הפוכות, כפולות ומשולשות, מאד נפוצות בבולים מן המניין למיניהם. לרוב נזקקים להדפס רכב, בנסיבות שאין זמן להדפסה סדירה ואז התקלות צפויות. בקרב בולי ישראל ידועים בולי המזלות - חסרי הדפס רכב של העריכים החדשים.

DAI NIPPON הדפס הרכב זז

ציילון-גיליון הוזן בטעות גם פעם שנייה למכונת הדפוס.

הדפס הרכב יצא הפוך.

הצד הלא נכון

קורה ובדפוס מניחים את גיליון הנייר עם צד הדבק כלפי מעלה, ואז הבול מודפס על הצד האחורי, הדביק. במבט ראשון, אין מבחינים בטעות, אך המבחין ברקע המבהיק של התמונה המודפסת - ירגיש בהבדל. אין לערבב בין סוג שגיאה זה לתקלת ייבוש צבע. כאשר מניחים גיליון על גיליון לפני שהצבע התייבש דיו, מועברת דמות הבול לצידו האחורי של הגיליון העליון.

טרקטור "מבריק" - הודפס על צד הדבק (פקיסטן)

גופים זרים

באוסף "המוזריות" שלי ישנו פריט מעניין במיוחד: מדבקה נצמדה לגיליון הנייר עליו הודפסו בולי ניו-זילנד מן המניין. כאשר הצבע התייבש ובשלב שלאחר מכירת הבולים באשנב, נשרה המדבקה, והתגלתה ההדפסה החסרה בגיליון. רכשתי את שני המרכיבים יחדיו במכירה פומבית.

אוסף הבולים "מעניינים, שגויים ומוזרים" שלי יכול להתרחב כמעט בלי סוף ואני נהנה להוסיף מדי פעם פריט בקטגוריה שטרם הופיעה באוסף. אגב, הסיווגים שלי, כולל במאמר אחרון זה, לא היו תמיד מדעיים, ולו בשל הסיבה שתוצאה מסוימת יכולה להיווצר בגלל סיבות שונות.

תערוכת ירושלים 2001

פרטים בעמוד האחורי

ירושלים 2001
תערוכת בולים בין לאומית
18-22.3.2001
בנייני האומה - ירושלים

אנו משתתפים
בצערם של אשר שניאור ומשפחתו
על מות האם

דבורה שניאור ז"ל

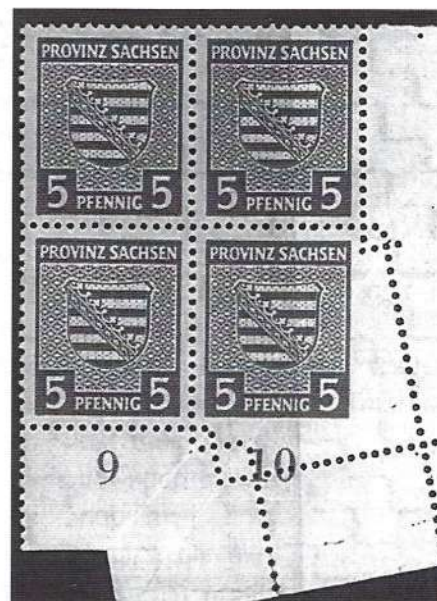
מוותיקות סוחרי הבולים בישראל, חברת כבוד של אגודתנו
אגודת סוחרי הבולים בישראל

תקלות ניקבוב

תקלות קיפול הנייר

אם גיליון הדפוס נכנס למכונה מקומט, נוצרים חריגים מוזרים. הם מתגלים כאשר מיישרים את הקפלים.

כנס יום הבולאות ה-14
26 בדצמבר 2000
פרטים בעמוד 2

הבולים האישיים של אולימפיאדת סידני - ומה הלאה ?

אולימפיאדת סידני הביאה לשיא מכירות של המוצר שהפך למאוד פופולרי בשנתיים האחרונות - הבול האישי - בול הדואר עם תוספת תמונת הקונה.

כפי שדווחנו ב"שבל" 39 (עמ' 18), הכין דואר אוסטרליה ציור מסגרת ושיבץ בה תמונות הספורטאים האוסטרלים שזכו במדליית זהב באולימפיאדת סידני. התמונות צולמו במצלמות דיגיטליות בטקס ההענקה או מיד אח"כ. התמונות עובדו לכמה אפשרויות והוצגו לאישור אנשי הוועד האולימפי במקום והועברו בדואר אלקטרוני ל- 6 מרכזי הדפסה עד שעות הבוקר של יום המחרת. בתי הדפוס הדיגיטלי סיפקו עד הצהרים גיליונות מודפסים ל- 70 בתי דואר ראשיים בכל רחבי אוסטרליה. מאחר והושגו 16 מדליות הוכנו 16 גיליונות שונות.

הקהל האוסטרלי הכללי, בנוסף לאספני הבולים, התלהב ונוצרו תורים ארוכים שעות לפני תחילת המכירה - מיד לאחר השידור בטלוויזיה של התחרויות בהן הושגו המדליות. גם ביום א' נשארו בתי דואר פתוחים למכור בולי מדליות זהב שהושגו בשבת.

40 מיליון בולים של 45 סנט הודפסו במקור (יותר מפי שתיים לעומת כל אוכלוסיית אוסטרליה). בול האצנית האבוריג'נית קתי פרימן אזל תוך 43 דקות.

אותן הגיליונות הודפסו במיליונים רבים נוספים, שלא בהדפסה דיגיטלית, אלא באופסט מקובל והופצו למכירה לאחר 3 ימים.

בפינה הימנית התחתונה של הגיליונות בהדפסה דיגיטלית מופיע סמל קטן של המדינה. מאחר ואוסטרליה מורכבת מ- 6 מדינות, הרי ניתן להרכיב אוסף של 96 גיליונות שונים של 10 בולים. אלה, בתוספת גיליונות 16

הדפסת אופסט, עם סמל הפדרציה האוסטרלית, הופכים האוסף ל- 112 גיליונות - סה"כ 504 דולר אוסטרלי ערך נקוב.

בסכומים כאלה אין סיכוי שאספני הבולים של אוסטרליה יראו עצמם מחויבים לקנות "אוסף שלם", ויש להניח שיסתפקו בבול אחד מכל גיליונות של 10, (גם 50 דולר אוסטרלי זה סכום מכובד ביותר). רב האספנים יסתפקו בוודאי בסדרת בולי הדפסת האופסט הרגילה, בעלות של 7.2 דולר אוסטרלי ל- 16 בולים.

בהתייחס לגודל האירוע, להצלחה הארגונית של האולימפיאדה, וכשלווקחים בחשבון את הגאווה הלאומית האוסטרלית - אפשר להבין מדוע לא התעוררה מהומה בקרב ארגוני הבולאות באוסטרליה על הניצול לרעה של אספני הבולים.

מבחינת אספני בולי אוסטרליה המסורתיים, הוכרעה למעשה השאלה של מהו האוסף "השלם" האוסטרלי. בעשור האחרון הרבה מאוד סדרות אוסטרליות הונפקו כבולים רגילים, כבולי מדבקה וכבולי קונטרס. שינויים בסוג הנייר ובנקוב של הבולים מאפשרים אבחנה בין הסוגים השונים, גם שמפרקים גיליונות הדפוס השלמים, לבולים בודדים.

באוסטרליה לא שואלים יותר מהו אוסף "שלם" - האספן מהשורה מסתפק בתשנית עיקרית אחת. דפי האלבום המודפסים מראש - מביאים לכל היותר 2 תשניות, ולא מתייחסים לשולי גיליונות הדפוס.

רק אספנים בודדים רוכשים את כל התשניות ואת כל סוגי הגיליונות. מקרה אולימפיאדת סידני מדגים באופן קיצוני את בעיית העלות הגבוהה של מוצר בולאי אופנתי חדש זה - ליד מידת הפופולריות הרבה שלו. אך אין זה ההיבט היחיד.

האם באמת ייפך הבול האישי למוצר דוארי מקובל ? עד כה הונפקו בולים אישיים באוסטרליה, סינגפור, תאילנד, אינדונזיה, קנדה, בריטניה, אירלנד, שווייץ, פינלנד ועוד. אך השימוש הדוארי האמיתי מצומצם למדי - נראה שלרב שומרים הקונים על הגיליונות

השלמים למזכרת.

דואר אוסטרליה נוהג להביא ציוד הדפסה לבול אישי לכל אירוע גדול באוסטרליה, ומשתמש בבול הזיכרון של אוניית מפרשים (כמו בבול האישי הראשון), כאשר כל פעם מדפיסים בשולי גיליון הדפוס השלם איורים וטקסטים רלוונטים לאירוע. סוחר בולים אוסטרלי התמחה במגזר חדש זה ומציע למכירה בולים לגיליונות מכל הסוגים, עם שבל בעל תמונה דיגיטלית סמל/טקסט כללי או עם תמונת נכדתו.

האם, יש משמעות לתמונה המתווספת מנקודת הראות של האספן לפי נושאים ? האם בול אישי עם שבל ובו תמונת אדם פרטי שהוא, לדוגמה, שחקן קולנוע - הופך את בול אוניית המפרשים לשייך גם לנושא הקולנוע ? האם כשהתמונה הדיגיטלית מודפסת על תווית שמדבקת במרכז הבול (מקרה מקדנה) - לא נשאלת אותה השאלה.

מה עם תמונה

דיגיטלית

שמודפסת על

דברי בולים ?

הגיעו למערכת

שאלות ברוח

זאת ובוודאי

תהינה עוד

שאלות רבות כאשר יופיע הבול האישי הישראלי הראשון.

מוצע לכל האספנים שלא לראות בבול האישי אובייקט או ענף איסופי חדש - הוא לא

נוצר מתוך מחשבה

על אספן הבולים

המסורתי או

המקובל. הוא נוצר

עבור לקוח הדואר,

המבקש לשלוח

מכתב ברכה אישי - ובול עם תמונה זה הפתרון האולטימטיבי ללקוח הפרטי של הדואר. הבה לא נשכח - גם אנחנו האספנים אמורים מדי פעם לשלוח מכתבי ברכה בעצמנו - אז מדוע לא נשקיע עוד כשקל בהוספת התמונה האישית שלנו ?

בולי יפן

מדור הדרכה

סדרות בולי אוצרות עתיקים יפנים. -

סדרת "שבוע ההתכתבות הבין לאומי" מורכבת בשנים האחרונות מ- 3 זוגות בולי אמנות הציור.

סדרה נוספת לאותה מטרה - היא הסדרה השנתית (בתעריפים מוזלים) של "יום כתיבת מכתבים" עם ציורים מתאימים לילדים. ביוזמת משרד החינוך היפני הוכרז כל 23 לחודש כיום ההתכתבות בכל בתי הספר. מאחר וביפנית עתיקה חודש יולי מכונה חודש המכתב, 23 ביולי הוא יום ההופעה הקבוע של סדרה שנתית זו.

התרבות היפנית רואה במשלוח ברכות לחגים השונים כמעט מצווה דתית. מכאן סדרות בולי ברכות רבות - לאחרונה בצורת מדבקות: כלבלב, חתול, ארנבון, זר פרחים, דמויות קומיקס וכך הלאה.

עבור מכתבי השתתפות באל - מונפקים בולים מיוחדים. ב- 1995 החליט הדואר

מאוד במשך הזמן והצריכה בולים חדשים תוך התאמה לחוקי הדואר הבינלאומיים. ב- 17.5.1876 הופיעו בולי הקובאן והפעם בשיטת הדפסה חדשה - השיטה הטיפוגרפית. הבולים נקראו בשם קובאן עקב הדמיון למטבעות הזהב היפניות באותה תקופה בצורה אובלית. מאחר והדואר היפני החל לקבל דברי דואר למדינות חוץ, היה צורך להתאים את הבולים לשימוש לחו"ל ולכן נוספה לבול הכתובת האימפריה היפנית.

עם כניסתה של יפן לשימוש בבולים בהתאם להוראות איגוד הדואר העולמי החלה הנפקת הסדרות מן המגין הידועות כבולי "הכרזטמות", בולי "טנזווה", בולי "שווה" ועד לבולים של היום.

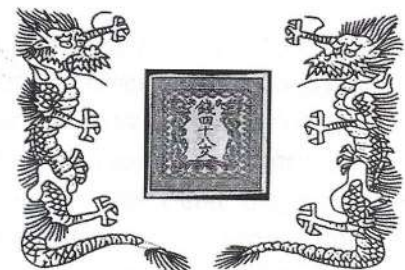

במקביל הונפקו בולים וסדרות לאירועים מיוחדים הקשורים בחגיגות הכתרה ויובלות של הקיסרים והתפתחה גם מסורת של סוגי סדרות מיוחדות ליפן, כגון: בולי שבוע הבולאות - בולים המרהיבים ביופיים.

שירותי הדואר של יפן החלו לפעול יחסית מאוחר ביחס לשאר ארצות העולם ורק ב- 1871 החליטו היפנים להתאים את עצמם למודרניזציה שחלה בעולם והחלו להדפיס בולים לצרכי דואר.

הבולים הראשונים יצאו לאור ב- 20.4.1871 בסדרה של ארבעה בולים (סדרת הדקון) ללא ניקבוב בשיטה של חריטה ביד על גבי גלופת נחושת. על הבולים צוירו שני הדקונים המביטים אחד לשני ובתווך של הבול צוין העריך בכתבי יפני. הבולים היו מיועדים לשימוש ביפן בלבד ולכן אין ציון שם המדינה באותיות לטיניות ולא צוין ערך נקוב בספרות ערביות. חלקה השני של הסדרה הופיע כבר עם ניקבוב.

מסדרת הדקון

עד מהרה התברר כי הביקוש לבולים עצום ויש להדפיס בולים חדשים. הבולים החדשים קושטו בארבעת פינותיהם בסמלה של יפן והיא פריחת פרח הדובדבן ולכן נקראה סדרה זו "פריחת הדובדבן". בבולים אלו צוינו כבר העריכים באנגלית, עדיין ללא ציון שם

המדינה. המאפיין את הסדרה הנ"ל הוא אותיות כתיב יפניות שצוירו בתחתית הבול במטרה לבחון את כמויות השימוש בבולים בכל אזור, אך שיטה זו נכשלה. כמות הדואר גדלה

בולי ראש השנה:
המזכירים הם גם כרטיסי הגרלה.

בחזרתות

לשימוש פנים יפני - זאת השיטה היחידה.
כך למשל התאריך המצוין כ" 64.1.7 הוא
7 בינו' 1989 = שנת 64 לתקופת שווה
ואילו 8 בינו' 1989 צוין כבר כ- "1.1.8" -
שנה ראשונה בתקופת הייטי (קיסר חדש).

יש לי בול ללא כיתוב אנגלי, איך אני יודע אם הוא יפני?

אם האותיות הלא מוכרות שנראה כי מציינות את המדינה, מתחילות באות דומה לספרה 8 כשהיא רחבה ושטוחה - מדובר ביפן NIPPON. הכוונה לאות הראשונה שלמעלה בכיתוב אנכי - שזה סדר הכתיבה התקני היפני - או האות הראשונה משמאל - כאשר הכיתוב הוא משמאל לימין, שגם הוא אפשרי ביפנית. סימן היכר נוסף הוא המצאות הסמל הלאומי היפני - פרח הכריזנטמות שצורתו עלים נפרשים למעגל מושלם וסימטרי.

יש לי גלויות דואר יפניות מאונכות עם ציורים צבעוניים שנראים כמו פרסומות בחלק התחתון. האם אלה גלויות דואריות רשמיות?

התשובה היא חיובית. גלויות הדואר הן אנכיות, והבול בפניה הימנית העליונה כי סדר הכתיבה היפני התקני הוא מלמעלה למטה. הגלויות נושאות פרסומת בתשלום, כאשר הדואר היפני מדפיס פרסומות אלה ושומר על כללים מסוימים. גלויות אלו נקראות ECHO CARDS ונמכרות בהנחה ללקוחות הדואר, וכך מופצת הפרסומת. גלויות אלה פופולריות בקרב אספני הנושאים.

והן כמויות שתוכנו להספיק לשנה שלמה, אך בדרך כלל נמכרים במהרה ואוזלים מהדואר המרכזי.

בנובמבר מדי שנה מונפקים 2 בולי ראש השנה קטנים ועוד שניים מוארכים עם ערך מוסף למטרות צדקה ועם מספור שוטף נפרד לכל בול.

כל בול כזה משתתף בהגרלה - כאשר הפרס השכיח (1 לכל 10) הוא גיליונית זיכרון עם שני הבולים הקטנים ומדי פעם - גם פרסים משמעותיים. הרוצה לאתר בולים יפנים בקטלוג יתקשה לזהות את שנת ההנפקה. לר, בולי זיכרון מוקדשים

לפארקים, ציפורים, אוצרות, לאומיים, סיפורי עם, שירי ילדים,

ארכיטקטורה, צמחים וכך הלאה - שאינם קשורים לתאריך ספציפי - והשנה אינה מצוינת בבול.

כאשר יש תאריך בבול קורה ומדובר בתאריך המלכותי. בשיטה זאת, עם עלייתו של קיסר חדש לכס, מתחילה ספירת השנים מחדש.

היפני לחלק גיליון בולים מיוחד חינם לכל הקשישים במדינה - לעידוד ההתכתבות (5 בולים בגיליונית).

בולי מתנה לקשישי יפן

סדרה מעניינת אחרת הנה סדרת בולי הפארקים. סדרה זו באה לעודד ביקור בפארקים הנרחבים ביפן. לפארקים הוקדשו בולים וגיליונות זיכרון בתוך קפיל עם הסבר על הפארק.

בולי פארקים, הקטלוגים היפניים מביאים אותם בפרק נפרד

קטגוריה מעניינת נוספת הנה סדרת בולי ה"פורסטו". אלו בולים שהוקדשו לאזורים מיוחדים ביפן ונמכרים רק באזורים שלהם, ובדואר המרכזי בטוקיו. באנגלית מכונים PREFECTURAL STAMPS. הבולים הודפסו כדי לעודד שימוש בשירותי דואר מקומיים כך שלכל מקום יהיה לו בול משל עצמו. הכמויות הן בין 3 מיליון ל- 13 מיליון

בולים מתחזים

מאת שבתי רביב

האוסף השלישי של לביא בלאו

תרבות המוסיקה באירופה הנחילה לבלאו כבוד רב בקהילה הבולאית. ההצלחה האחרונה - מדליית זהב בתערוכת וינה שהתקיימה בסוף מאי 2000.

בלאו נולד ב-1918 באיזור שהיה שייך לקיסרות האוסטרי הונגרית ואחר כך עבר לרומניה. מלחמת העולם השנייה עברה על בלאו במחתרת ברומניה. הוא שרד ועלה לישראל ב-1959.

את אוסף הבולים שלו בסיום המלחמה חזר בלאו להונגריה ומילא תפקידים חשובים בקהילה לאור החלל שנוצר עם השמדת המנהיגות. סייעה לו העובדה שהיה כלכלן במקצועו ומאחוריו ניסיון ניהול במפעלי תעשייה. "הנאצים היו שודדים מסודרים", סיפר בלאו "וכך יכולתו להתחקות אחר מקומו של אוסף הבולים שלי. אבל החלטתי לוותר".

שלוש פעמים בחיי החל לביא בלאו לבנות אוסף בולים. פעמיים אבד האוסף. אולם האוסף השלישי טופח וזכה לתהילה.

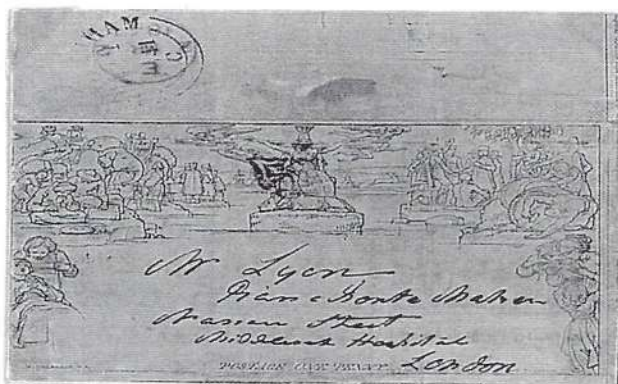

חותמת האירוע המוקדמת ביותר הידועה של זמריה שנערכה ביולי 1861 בנירנברג. ליד חותמת האירוע גם חותמת המקום והתאריך (2 שורות) וציון דמי הדואר בצבע אדום, ביד.

את אוירת הבולאות נשם מילדותו, במסגרת משפחתו שמוצאה מחסידות ליטא. אביו היה איש רחב אופקים, למד בישיבה-אוניברסיטה, היחידה באירופה שלמדה גם מקצועות חילוניים, קשרי המסחר הענפים של האב הניבו מעטפות ובולים מכל רחבי תבל. מיוזמתו החל לביא מחליף בולים, מפתח אוסף לפי הבנתו ואף הצטרף לאגודה בולאית בבודפשט. הוא יצר קשרי הכרות עם מנהל דואר מקומי, אספן גם הוא, וכך נכנס לאספנות מקצועית יותר. באפריל 1943 פלשו הגרמנים להונגריה, גירשו את יהודיה למחנות השמדה ובין הגזרות שגזרו הורו על מסירה של דברי ערך לשלטונות. בלאו הסתתר, ירד למחתרת וכך ניצל אולם הוריו מסרו לשלטונות

כליל מס' 1 בעולם (MULREADY) עם פרסום שנועד להפיץ את המנון הכנסייה האנגליקנית (1841).

בול דואר עירוני של ווימבאדן, שהונפק במיוחד לזמריה, אך למעשה שימש בול זיכרון מקומי, ושהיה בשימוש עצמי בין ספטמבר 1886 לבין ינואר 1890.

הצעת האמן יוסף הכט לבול לציון 100 שנים לפטירת שופן (צרפת).
הצעתו לא התקבלה.

גלוית אבל לציון מותו של המלחין ורדי. דואר איטליה הנפיק 100 עותקים ממוספרים (27.10.1901).

חותמת מכונת ביול לכבוד סידרת האופרות טבעת ניבלונגן של וגנר, שהוצגה פעם אחת באתר נופש ליד חוף דנציג. החותמת נדירה ביותר.

בלאו החל לארגון מחדש את חייו באירופה הרעבה והמותשת שלאחר המלחמה ואז החל לבנות את האוסף השני שלו. התמקד בארצות המוכרות לו- אוסטריה, הונגריה, רומניה, רכש בולים במכירות פומביות ובנה אוסף גדול. הונגריה, בה גר, היתה שטח כיבוש רוסי. בשנות ה- 50 החלו נעלמים חבריו היהודים שמילאו תפקידים בכירים בממשל. בלאו, כרואה חשבון ומבקר פנימי, היה אותה עת

גלוית דואר איטלקית חגיגית, לכבוד הצגת הבכורה של האופרה קוולריה רוסיסקנה. הגלויה הודפסה ב-2002 - עותקים בלבד.

מפקח על הקרנות למוסדות תרבות מטעם המדינה. הוא החל חושש לגורלו ואז גמלה בלבו ובלב רעייתו (השנייה, אותה הכיר בתיאטרון עליו פיקח; הראשונה נספתה בשואה). ההחלטה לעלות לישראל. את האוסף השני מסר לידיד ועזב.

הזוג בלאו הגיע ב-1959 לנמל חיפה, באוניה ירושלים. רק הגיע וכבר הוצעה לו עבודה. חשב סולל בונה, רוטמן, גילה כי בלאו הוא כלכלן, רואה חשבון ומבקר פנימי והציע לו לנהל את מפעל הנגרות של החברה בראשון-לציון. "היה לי מזל שלא היה לעולים רבים", אומר בלאו. עוד הוא

יורד לרחוב ממשרדו של רוטמן והנה נתקלה עינו במודעה- "בנק מחפש פקידים מכל המקצועות", בלאו התקשר וקיבל עבודה שקשורה במקצועו - מבקר פנימי. זה היה בבנק הפועלים. הוא ויתר על הצעת סולל בונה. בלאו עבד בבנק שנים רבות, הגיע לדרגת

חותמת ביול של הרויאל פסטיבל הול בלונדון, על שם פורסל, מלחין האופרה דידו וואנס, מאת המשורר הקלסי וירגיליוס 19-70 לפני הספירה.

המבקר הפנימי הראשי, המשיך לעבוד 10 שנים לאחר גיל הגימלאות הרשמי.

ואז התעורר בו שוב "חידק" האספנות הוא החל בונה את האוסף השלישי שלו, אוסף המוסיקה. במקביל החל בפעילות ציבורית, נבחר לוועד סניף ת"א ואחר כך נבחר למזכ"ל ההתאחדות, תפקיד אותו מילא 11 שנים. עשרים שנה הוא אוסף פריטים בנושאי המוסיקה והבמה ובידו כיום 4 אוספים: מוסיקה (אוסף שזכה כבר ב-30 מדליות מכל הסוגים) וכן "תיאטרון בעולם, קולנוע וקרקס.

ב-1997 חש בלאו שהוא עומד על פרשת דרכים, "העולם דוהר קדימה ואני מדפיס חומר על מכונת כתיבה. המחשב מפחיד אותי", הודה ואז, עבר את מחסומי הרתיעה והפחד, ובגיל מבוגר, בהיותו בן 80, למד לעבוד על מחשב. הוא ממשיך גם בעבודתו הציבורית ובאוקטובר 2001 ישתתף בתערוכה עולמית בקופנהגן.

גלוית דואר לכבוד חנוכת אולם הקונצרטים של תזמורת מאנהיים בהופעות החגיגות נוגנו יצירות של כל המלחינים הנראים בגלויה (אפריל 1903).

יוצר הרומנטיקה המאוחרת פרנץ ליסט, אחד המלחינים הגדולים של דורו. הוא פיתח את סגנון השירה הסימפונית והיה החוליה המקשרת בין המוסיקה של שומן לבין המוסיקה הדרמטית של וגנר. ליסט עיבד יצירות מפורסמות של לורד ביירון, של דנטה ואחרים. בתמונה - בול יווני מוקדש לביירון, דוגמת האמן בלוב; זוג בולי דנטה איטלקים עם נקבוב חסר ביניהם; בול דנטה גרמני.

גלוית דואר עם פרסומת על פי הזמנה מ-1896, לכבוד הזמירה בשטוטגרט. החותמת היתה בשימוש ב-4 ימי הזמירה בלבד 1-4.11.1896

אמנות כינית בבולים

פינלנד מטפחת ציורים ומעצבים. ב-5 בספטמבר הונפק קונטרס ובו 6 בולים שעוצבו על ידי 6 מעצבים פיניים. בסידרה זו של עיצוב פיני הוחל בשנת 1997.

בקונטרס החדש – שטיח "להבה", המעצב אקסלי גאלן-קאללה; ציפור פנינים, המעצב

בירגר קאפיאיזן; סיר חרס-המעצב קיליקי סלמנהארה; העלה-המעצב טפיו וירקאלה; ריפוד LICHEN על ידי דורה יונג וגביע זכוכית על ידי ולטר יונג.

ארמניה

מחצבים (2); 900 להולדת המשורר והמדינאי נרסס שנורלהי; חג המולד

בולגריה

אגדות ילדים (גל"ז של 3); אמנות בולגרית (4); תערוכת אקספו בהנובר; תאריכי הולדת אישים בעולם (3); 100 לצפלין (4); 150 להולדת הסופר איוואן יאזוב; אולימפיאדת סידני (4).

בוסניה-הרצגובינה

המדינאי מחמד ספאהו; פסטיבל באירם; רדיו חובבים; 50 למכון המזרח בסראייבו.

בלגיה

אמנות בת-זמננו (4); חג המולד והשנה החדשה; מסע למאה ה-20 ב-80 בולים/פרק שני; המנין-המלך אלברט ה-2.

בריטניה

מילניום/רוח ואמונה (ללא עירכים)

גיברלטר

יום ההולדת ה-18 לנסיך ויליאם (4); 100 למלכה האם (3).

גרמניה

מן המנין – מראות (3 + קונטרס של 10); 10 לאיחוד גרמניה; שחקנים דוברי גרמנית (7); 100 למותו של ניטשה; 50 למותו של הסופר ארנסט וייכרט; אקספו 2000 האנובר; הפרלמנטים של המדינות הפדרליות.

אזרביג'ן

הקרן העולמית להגנת חיות הבר (בלוק של 4 צמודות)

איטליה

1000 לפסטיבל סנט-אורסו; מורשת התרבות והאומנות של איטליה.

איי מרשל

גחליליות (12 צמודות); עשור לאיחוד גרמניה; צוללות (4 צמודות)

איסלנד

פרחי קיץ (2); דגים (2); גחליליות (2); יום הבול/ההתישבות במערב האי (גל"ז).

אירלנד

החי והצומח/גחליליות (4 + גל"ז של 4); חיל האוויר (4 צמודות + 4 מדבקות + קונטרס של 15).

אלבניה

מכוניות מירוץ; 2000 לנצרות (3 + גל"ז); אירופה; מילניום (2); מלבושים עממיים (קונטרס של תת-גליון בן 12 בולים); חוקר התרבות גוסטב מאיר (זוג צמודות); חיות בר (4 צמודות); ויפא 2000/גוסטב מאהלר; אליפות אירופה בכדורגל (1 + גל"ז); ציורי פיקאסו (3 + גל"ז).

אסטוניה

אולימפיאדת סידני; תלבושות עממיות של דרום-מזרח אסטוניה; 100 להולדתו של הסופר אוגוסט מאלק.

הנפקות

אוסטרליה

הזוכים במדליות זהב באולימפיאדת סידני (16).

אוסטריה

אמנות מודרנית/פרק 26; סביבת העבודה/דפוס ונייר; אמנות ואומנות מסורתיות/קודקס 965 – הספריה הלאומית; אוצרות פולקלור ונוהג; אונסק"ו; אולימפיאדת סידני; 100 לתזמורת הפילהרמונית של וינה.

אוקראינה

בניית אוניות (זוג צמודות); האומנות של סטיאנה פאטה; 900 לעיר דובנו; פסטיבל הקציר באובז'ינקי; סמלי ראש המדינה (גל"ז של 4); מחוז ווילנסק; 225 לדואר קייב.

הבול האחרון במילניום השני

צ'כיה רוצה להיות המדינה שתנפיק את הבול האחרון במילניום השני. הבול יצא לאור ב-22.11.00. המעצב הוא אדולף בורן. שנת 2000 מצוירת על גבו של עכבר ולצידו ממתיין החתול בטרם "תיעלם" שנה זו אל קרבו.

לראותם בלבד

בטייואן מצויים צמחים רעלניים לרוב, רובם באיזורים הרריים ולאורך הדרכים.

במטרה להגביר את המודעות בקרב התושבים ואת עירנותם לגבי צמחים אלה, הנפיקה מינהלת הדואר של טיואן 4 בולים המתארים 4 צמחים, יפים למראה, אך מסוכנים הן למאכל ואף למגע יד אדם.

הבולים יצאו לאור ב-8.9.00

דנמרק

המאה ה-20 / פרק 4 (2+4 קונטרסים).

הולנד

ציורים (2 מדבקות); מן המניין - המלכה ביאטריקס; שיט אמסטרדם (10).

הונגריה

ריהוט עתיק/כסאות (6); יום הבול הונפילקס 2000 (גל"ז של 2, תת גליון של 2 גל"זים); 90 לאויריה ההונגרית; 1000 להונגריה (2 סדרות של 5 צמודות כל אחת).

הפיליפינים

50 לרשת הטלוויזיה GMA; ספורט לתיירים (4 צמודות + גל"ז)

טייואן

עונות השנה/חורף (6 צמודות); 50 לאוניברסיטת טמקאנג.

יוגוסלביה

100 לדואר צפלין; שמחת אירופה/ילדים (2); יום המורה הבינלאומי; הקונגרס ה-13 של ארגוני כוורנים מארצות סלבויות ומרכז אירופיות

יוון

העברת הדגל האולימפי לאתונה (הנפקה משותפת עם אוסטרליה) (2).

יפן

מוזיאון המאה ה-20/פרק 10 (10 צמודות); פסגת קיושו-אוקינאווה (זוג צמודות); 50 למאבק בפשע (זוג צמודות).

ליטא

המוזיאון הימי; אולימפיאדת סידני (2); 125 להולדת הצייר והמלחין מ.ק. קיורליניס (גל"ז).

מלטה

מן המניין - פרחים/ פרק 2 (6)

נורבגיה

חותם העתיד/ילדים (2); 1000 ל-SKIEN.

ניו זילנד

בריאות הילד/דובונים ובובות (8 + גל"ז של 4).

סלובקיה

מן המניין - ערים

ספרד

אישים מפורסמים

פולין

עלייה לרגל לרומא (זוג צמודות); 200 להולדת האמן פיוטר מירזובסקי (2 צמודות); כנסיות מריה הקדושה (2); אגודת שלזיה בפולין; 20 לסולידריות (גל"ז); אולימפיאדת סידני (4);

פורטוגל

אולימפיאדת סידני (4 + גל"ז של 2); חנוכת נמל התעופה של מאדירה (1 + גל"ז) סנופי והדואר (5).

צ'כיה

עונות הציד (זוג צמודות); הכנס השנתי של קרן המטבע הבינלאומית והבנק העולמי; משחקים אולימפיים בעבר;

צרפת

המאה ה-20 / חברה (תת-גיליון של 10); 40 לאחוות SOS; המילניום השלישי; אמנות; אישים נודעים/הרפתקנים (6 + קונטרס של 6).

קמבודיה

שנת הדרקון (6); תרבות החמר (khmer) (2); גידול האורז (7).

קראטיה

מן המניין - ערים בקראטיה; יום הבול (2); אולימפיאדת סידני.

רומניה

מילניום/אירועי 1970-1940 (4); אולימפיאדת סידני (4 + גל"ז); אולימפילקס (גל"ז).

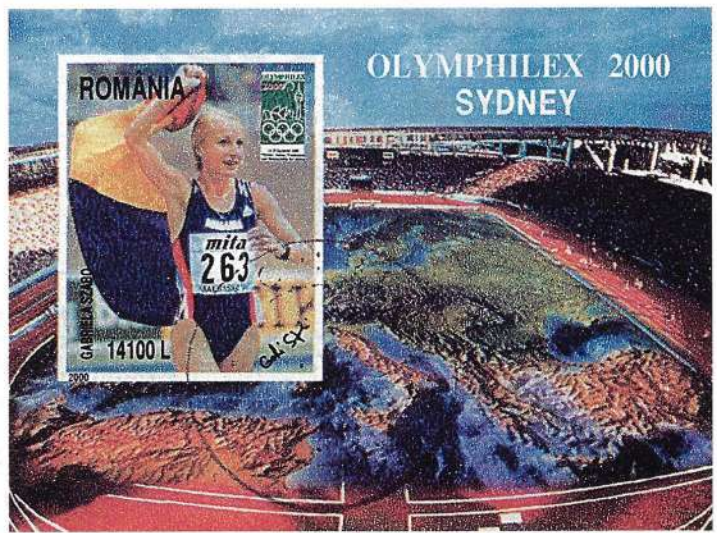
רוסיה

תרבות המאה ה-20 (תת גיליון של 12 צמודות).

שוודיה

יום הבול/צעצועים (6 צמודות ללא ערך); סופרות כלות פרס נובל (זוג צמודות)

הנפקות בחו"ל

הנפקות בחו"ל

חוטי ברש-בולי דיזינגוף

בולים-ישראל וח"ל - מכירה, קניה, הערכה
מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים המבחר הגדול בארץ!!
דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420,
טל. 03-5251552, 03-5715228, פקס. 03-5715228.

נציג קטלוג PHILEX (בגורמית)

PHILEX 2000
YOUR ISRAEL SPECIALIST
H.S. PHILA (FORMERLY URY SHALIT)
ה.ש. פילא בע"מ, ת.ד. 4933 ת"א 61040,
טל. 03-5177466, 03-6957652, פקס: 03-5178100

בולי רומנו

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה,
נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל.
ניתן לעשות הזמנות בדאר.
סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER
מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790

בית טוב

בולים בכל הנושאים בכמויות מ-50 עד 500 בולים
בחבילות לפי מדינות, כל בולי ישראל, אלבומים
בקרו אותנו <http://www.stampsboom.com>
E-mail: bait_tov@aquanet.co.il
בשעות הערב 03-5535313
מחירים מפתיעים

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל ונושאים, הופיע מחירון בולי ישראל 2000
בולי אוטונומיה פלשתינאית,
יבוא אלבומי (IMPORTA) והוויד
רח' אלנבי 76, ת"א, קומה ב', טל. 03-5163871

בולי חוגרבי

סוכנויות יבוא אביזרי בולאות ייצור אלבומי מעטפות,
בולי ישראל, יודאיקה, בולי אוטונומיה וכל מה שתבקש
מהעולם בבולים ומעטפות כולל מינויים.
שעות הפתיחה: 10:00-13:30, 16:00-19:00,
בימי שלישי אחה"צ - סגור, רח' פינסקר 5, תל-אביב,
טל. 03-5289012, פקס. 03-5251240

הספריה הבולאית

של התאחדות בולאי ישראל

פתוחה לקהל בימי ג' וה' בשעות 16:00-19:30
השאלת ספרים רק לחברי ההתאחדות
קטלוגים (לפי ארצות ונושאים), מגזינים,
ספרות בולאית מהארץ והעולם. הכניסה חינם.

רח' פינסקר 2 תל-אביב קומה א'
ת.ד. 4523, ת"א 61045, טל./פקס. 03-6295547

בולי אדי

א. לופוביץ
פתוח: א'-ה' 10-17 שישי 10-14
רח' אחד העם 38 תל-אביב
טל. 03-5601068 (פינת רח' אלנבי 112)

אמיות

בולים, מדליות, מטבעות ושטרות
קניה, מכירה והערכה
בן יהודה 55 ת"א,
טל' 03-5220648, 03-5223905

ב.אל פילטליקה בע"מ ת.ד. 4349 ת"א.

ילדים!
נא לדרוש את אריזות הבולים שלנו.
כמו כן אנו ממשיכים במיבצע להחלפת
בולי ישראל בסדרות בולי חוץ

בלוחנפלד חרטין

בולים - מטבעות - שטרות
אוספים ולוטים של בולים במחירים נוחים
רח' הרצל 49 - חיפה טל. 04-8623970

שניאור-בולים

מבחר בולי ישראל וחו"ל, שירות חדשות
לפי נושאים ומדינות, סוכנים לאלבומים
ואביזרי בולאות.
חיפה, יפו 40, טל. 04-8512134, פקס. 04-8246096

אוניסטחפס - קטלוג חנים

בולי גרמניה, אנגליה, שוויץ, צרפת, ישראל,
נושאים, יודאיקה ועוד.
במכירה פומבית הקרובה, במחירים זולים
ת.ד. 32120 תל-אביב 61320, טל. 03-5661077

אליק רינק

בולים ומטבעות וטלכרד
קונה ומוכר
רח' הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א, ת.ד. 4124,
טל' 03-6297192, 03-5255131, פקס. 03-5227922

נותרו להכירה - דפי מזכרת מתערוכות שונות קודמות.

"ירושלים 3000" - במחיר 35 ש"ח + 5 ש"ח משלוח;
"באר-שבע 2000" - במחיר 35 ש"ח + 5 ש"ח משלוח;
הכנס ה-13 - במחיר 45 ש"ח + 5 ש"ח משלוח.
למשלמים בכרטיס אשראי - תוספת 4 ש"ח.
התאחדות בולאי ישראל

NEGEV HOLYLAND STAMPS

- מתקיימות מכירות פומביות פעמיים בשנה
- המעוניין בקטלוג מתבקש לפנות אלינו
- מעוניינים תמיד בחומר למכירות פומביות או לקניה

** HOLYLAND AUCTIONS HELD TWICE A YEAR

** WRITE FOR A CATALOGUE

** MATERIAL ALWAYS WANTED FOR AUCTIONS OR PURCHASE

P.O. BOX 694 BORDENTOWN NJ 08505 USA

E-MAIL: LEADSTAMP@AOL.COM

תודה שלוחה

על תרומת בולים למשפחת פליס, כפר סבא לבני גזבין, פתח תקוה לרעיה אגמון, תל אביב	על תרומת ספרים לספריה ליוסי חכמי, תל אביב ליעקב שוהם, תל אביב למשה קול-קלמן, קיבוץ להב
--	---

DR. MED. ERNST ALBERT
HAIN STR. 1
96047 BAMBERG
Germany
TEL. 0951-202224
FAX 0049-951-21121
Email: ba5110@bnv-vamberg.de

● אני מעוניין בקשר עם
אספנים ישראלים המעוניינים
בחילופים בולים טובים
ומשומשים מקובה. אני
סטודנט שעובד כטכנאי
מחשבים

OSMEL GONZALEZ
AVE 65 # 15203
152Y 156, LPSA
C. HABANA 11500 CUBA
E mail: osmelglez@yahoo.es

● אני מחפש חומר מכתבים,
גלויות דואר, קבלות ישנות,
ספר אורחים וכו' - הקשור
בנושא הבא:

HOTEL-POST HOHE
RINNE/BISTRA/MAGURA.

SHOVEL No. 40

DECEMBER 2000

Bi-Monthly

Organ of the

ISRAEL PHILATELIC FEDERATION

Director General: Tibi Yaniv

Editor: Shabtai Raviv

Assistant Editor: Zohar Noy

Design & Graphics: Benny Chalili

2 Pinsker st. P.O.Box 4523

Tel-Aviv 61045, ISRAEL

Telefax: (972-3) 6295547

E-mail address: ipf@netvision.net.il

http://www.israelphilately.org.il

price: 15 Nis,

Yearly subscription 80 Nis

HIGHLIGHTS

* Beit-Jala postal history.

* Printing errors.

* Musical rarities from the Blau Lavy collection.

* New issues in Israel and world wide.

הבול, בצורה בוטה אפשר לומר,
שהוא חיקוי או זיוף של הבול
המקורי.

לעומת זאת, מותר לנקות סימני
חלודה ולכלוך. זהו שינוי חזותי
בלבד שאינו משפיע מהותית על
הבול עצמו. שימוש בחומרים
כימיים אינו מומלץ. לסיכום:
אסור להוסיף או לגרוע. מותר רק
לנקות.

נתן רוזנברג

04-8702772

שימור, שיקום או זיוף

ברצוני להגיב על כתבתו של מוטי
קרמנר, במה חדש, שבל 39.
אני אספן בולים ועובד במוזיאון
למדע בחיפה.

במוזיאון זה קיים אוסף גדול של
פריטים אשר אנחנו משמרים
ומשקמים, ורכשנו ניסיון מצטבר
של 18 שנים.

השימור והשיקום נעשים כך
ש"המקור" לא נפגע. כלומר, אין
מחליפים או מוסיפים רכיבים
אלא מטפלים בצד החזותי של
הפריט בלבד. החזות המקורית
אינה נפגעת. אשר לנושא
הבולים:

לפי דעתי, אסור לפגוע "במקור",
אסור להוסיף או לגרוע, אסור
לשנות ניקוב, אסור לתקן בול,
אסור להוסיף או להסיר חותמת.
זהו מצב של שינוי מהותי של

Shovel

Israel Philatelic Federation Magazine

No. 40 ♦ DECEMBER 2000 ♦ Price 15 NIS.

Multinational stamp exhibition "JERUSALEM 2001"

• Israel • Argentina • Germany • Italy • Spain

New issues in Israel & world wide

תערוכת "ירושלים 2001" יוצאת לדרך

גיליונית שהוכנה לתערוכה במועד המקורי, אך לא הודפסה וניגזה עוד לפני ההדפסה. NOT ISSUED

תערוכת הבולים הבין לאומית שתוכננה במקור לנובמבר 2000, יוצאת לדרך במועד חדש ותחת השם החדש - ירושלים 2001. התערוכה תתקיים בבנייני האומה בירושלים מיום 18 עד 22 במרץ, בכל יום בין השעות 12:00 - 20:00.

בתערוכה ישתתפו מציגים מארגנטינה, מאיטליה, מגרמניה ומספר (כל אחד עם כ-50 מסגרות תצוגה), נוסף למציגים ברמה הלאומית מישראל. צוות השיפוט יכלול שופט מכל מדינה מוזמנת, בנוסף לשופטים ישראלים.

רשאים להשתתף מציגים, חברי אחת האגודות החברות בהתאחדות בולאי ישראל, שאוספיהם השתתפו ב-10 השנים האחרונות בתערוכה לאומית כלשהיא. כמו כן, התערוכה תהיה פתוחה למציגים אשר זכו במדליית כסף ומעלה בתערוכה ארצית כל שהיא ב-10 השנים האחרונות.

לראשונה בישראל - יהיה בתערוכה אגף תחרותי של תצוגות בהיקף של 16 דף בלבד (מסגרת בודדת). תצוגות כאלה חייבות לשמור על העקרונות הרגילים של התחרות הבולאית. בענפים המקצועיים השונים. ההבדל הוא בבחירת הנושא כך, שניתן יהיה למצות ב-16 דפים. (המעוניינים יכולים לפנות למשרדי ההתאחדות לקבלת טפסי רישום). כל תצוגה כזאת תחייב אישור הוועדה הפילטלית לוודא רמה מתאימה, לפני מתן אישור השתתפות. לראשונה בישראל יתקין השירות הבולאי תחנת צילום והדפסה בתערוכה להפקת בולים אישיים למבקרים בתערוכה. גיליונית ב-12 עד 16 בולים, בתעריף דואר מקומי בתוספת תמונה אישית בשביל של כל בול, תימכר בכ-30 שקל, לערך. (ראה גם מדור הנפקות חדשות) סיורים מאורגנים של תלמידי בתי ספר יוכלו לבקר, לפי תיאום מוקדם, גם בשעות הבוקר.

בכל ימי התערוכה יהיו סיורים מודרכים לאספנים מתחילים ומדי פעם גם למתקדמים.

התאחדות בולאי ישראל הכינה דף מזכרת מיוחד לכנס יום הבולאות ה-14, שהונפק במהדורה של 500 עותקים. מחיר הדף 45 ש"ח להזמנה בטלפון 03-6295547